

Pannonhalma

2014 / 7. évfolyam / 1. szám

A tartalomból:

Püspökszentelési jubileum

À la Pannonhalma

Ikon és ereklje

Interjú Martin apáttal

Hajós a Qpacon

Farsang - 24

Tartalom

- 02 **Változunk - Maradunk**
- 03 **Ausculta**
- 04 **Ora - Püspökszentelési jubileum**
- 06 **Labora - À la Pannonhalma**
- 07 **Plasztikkártya, kijelző, két menü**
- 08 **Életünk - Ikon és ereklje**
- 09 **Főmonostori hétvége**
- 10 **A kommunizmus áldozatainak emléknappja**
- 11 **Szent Vince hagyománya egyre erősödik**
- 12 **Szent Benedek atyánk ünnepe**
- 13 **Filmworkshop**
- 14 **Rendes mester - Interjú Martin apáttal**
- 18 **Rendkívüli tanárok -
Interjú Rochlitz Kyrával**
- 21 **Életünk
Találkozásokban él a házasság**
- 22 **Hic fuit - Interjú Hodász Istvánnal**
- 24 **Farsang - 24**
- 26 **Lege - Akarsz szabad lenni?**
- 27 **Életünk - Jogszakkör
Iskolai Közösségi Szolgálat
Hajós a Qpacon**
- 28 **Akikre büszkék vagyunk**
- 29 **Világot lát(t)unk**
- 29 **Kárpátaljai kaland**
- 30 **Alumni oldal**

Változunk

Mint minden iskolai szünetre, így a nagyhétre is úgy érkezik el tanár és diák egyaránt, hogy ereje végéhez ért. Nem azért, mert elfogyott, hanem mert tudjuk, hogy eddig kellett kitartani. És abban a pillanatban, amikor már szabad feladnunk, mert vége, hirtelen minden élesen világos lesz. Mint egy kora tavaszi délután, amikor még nincs levél a fákon, ami eltakarná a kilátást, de már ereje van a napnak: Nincs homály, minden egyértelmű.

Maradunk

Így vagyunk az igazán fontos történeteinkkel is. Sokszor hallottuk őket, felidézzük, átéljük újra meg újra. Majd egyszer csak eljön az a pont, amikor összeáll a kép, letisztulnak a homályos részletek, és ott állunk egyedül a lényeg előtt. „Nem szép, sem ékes, külsejére nézve nem vonzó.” De így, letisztultan már látszik, már élesen egyértelmű: értünk történet. Minden.

Juhász-Laczik Albin OSB
főszerkesztő

Kiadja a Bencés Kiadó és Terjesztő Kft.

a Pannonhalmi Bencés Gimnázium Alapítvány megbízásából
pannonhal-ma@osb.hu

9090 Pannonhalma, Vár 1. Tel: 06-96-570-140

Szerkesztette: Csértán Károly, Dejcics Konrád OSB, Juhász-Laczik Albin OSB,
Hortobágyi T. Cirill OSB, László Zoltán, Rábai László

A fotókat készítette: Andrónyi Tamás, Barki Gábor, Bencés Fotótár, Bérczesi Tamás,
Czope Anna, Csikós Máté, Dula János, Ernhoffer Szabolcs, Horváth Tamás,
Koleszár Balázs, László Zoltán, Matusz Károly

A címlapfotót Török Dávid, a plakátfotót Horváth Tamás készítette.

Az újságot László Zoltán tervezte a Pannonhal-MA I. évf. 1. számot
tervező Schmal Károly designja alapján

Köszönjük Dula Jánosnak, Halász Tibornak és Sas Alexandernek a korrektúrát

Készült a budapesti Pauker Nyomdában 5300 példányban

Pannonhalma, 2014

Ausculda

Megesik, hogy a legnyilvánvalóbb dolog kerüli el leginkább a figyelmünket. Nem vesszük észre, nem ismerjük fel. A bibliai húsvéti beszámolókat olvasva ugyanez a benyomásom. Az emberek nem ismerik fel a feltámadottat, vagy küldötteit, az angyalokat.

A húsvéti beszámolókat arra indítanak, hogy ne elégedjek meg a hétköznapiok felszínével. Szent Benedek azt írja a Regulában, hogy nyitott szemmel és érzékeny füllel járjunk az élet útján. Azt mondja, hogy különösen azokra figyeljünk, akiktől eleve nem várunk semmit. Ha valaki kritikát fogalmaz meg, akkor az apát mérlegelje bölcsen, vajon az Isten nem éppen ezért küldte-e őt. Isten megjelenése mindig meglepő. Az, aki Istennel csak saját elképzeléseinek horizontján akar találkozni, maga áll saját istentapasztalata útjába.

Ida Friederike Görres író nő vetette papírra a 60-as években a következő prófétai mondatokat: „Bízom és hiszek az egyház megsemmisíthetetlen jövőjében. A prognózisok persze egyöntetűen rosszak – emberi mérlegelés szerint. Nem nehéz koromsötét képet festeni a holnapról. Hogy a hagyományos egyházak pusztá múzeumokká változnak. El tudom képzelni, hogy az egyház megjelenési formája, minden szép hagyománya, a liturgikus terek,

ruhák, felszerelések, az ünnepek, a zarándokhelyek, a kolostorok mind egy szálra elvesznek. Ám nem hiszem – egy, hogy ez szükségszerű; kettő, hogy ez így is marad. Egy pillanatra kiestünk volna Isten kezéből? De hát nem ő állította angyalait – akár álruhában – az útkeresztezésekbe; vagy nem ő küldte el a hollót kenyérrel a csőrében; nem ő fakasztott forrást a sivatagban a kőből és homokból? Hogyan tudná megtagadni egyházától mindazt, amit nap mint nap megad nekünk, kérészéltű embereknek? Én hiszek Isten hűségében.”

Az „álruhás angyalok” képe különösen is elgondolkoztatott. Eszembe ötlött egy olasz férfi, Paolo Gabriele. Ma már szinte senki sem beszél róla. Az, amit XVI. Benedek pápa komornyikjaként tett, mélységesen elítélendő. De mégis: nem lehet, hogy ő is egy álruhás angyal? Azt hiszem, az egyház nagyon sokat köszönhet neki. Azzal,

hogy a pápa asztaláról bizonyos leveleket lemásolt és a sajtónak átadott, olyan visszasságokat hozott nyilvánosságra, amelyek régóta árnyékot vetettek az egyház tanúságtételére. A bíborosok a pápaválasztás előtt már nem tudtak úgy tenni, mintha a kúriában minden a legnagyobb rendben volna. Rá lettek kényszerítve, hogy néven nevezzék a problémákat. Nem lehet, hogy ennek az „álruhás angyalnak” köszönhetjük Ferenc pápát? Isten mindig talál utat hozzánk, ha szükséges, hát különös álruhában.

Megéri, hogy felfigyeljünk a hétköznapijainkban megjelenő angyalokra – még ha álruhában is jönnek velünk szembe.

Ora

Püspökszentelési jubileum

Február 11-én múlt huszonöt éve annak, hogy Asztrik főapát urat az esztergomi bazilikában négy paptársával együtt püspökké szentelték. A pannonhalmi bazilikában 2013. február 10-én az esti konventmise keretében emlékeztünk meg az évfordulóról, amelyen Cirill perjel atya mondott köszöntőt. Asztrik főapát urat Ferenc pápa is köszöntötte testvéri hangú, latin nyelvű levélben.

A jubiláló püspökök: Asztrik főapát úr, Mayer Mihály és Takács Nándor február 15-én a székesfehérvári székesegyházban tartottak közös hálaadó szentmisét, amelyen a Pannonhalmi Területi Apátságból érkező zarándokok is részt vettek.

Hortobágyi Cirill főmonostori perjel köszöntője

Kedves Főapát úr! Kedves Mindannyian!

Huszonöt éves püspöki jubileumodkor kicsit zavarban vagyok, mert mi mindannyian, akik itt vagyunk, elsősorban nem püspökünknek, hanem főapátunknak tartunk.

Mégis ősidők óta él a Főapátságnak az sajátos és ritka jogi státusa, hogy nullius apátság, területi apátság: vannak plébániái, az apát ordinárius – azaz nem csak szerzetesek, hanem az ott élő hívek is lelkipásztori gondjaira vannak bízva.

Így aztán egyáltalán nem hátrány, hogy tudomásunk szerint a Főapátság ezer éves története során mindeközéig te vagy az első és egyetlen apát, aki fölszentelt püspök is, és így kormányozza az egyházmegyét.

A püspök feladata az egyházban hatékonyan tanúságot tenni az Isten szeretetéről az emberek között. Erről szól a liturgia, ez a tanítás lényege, ezért vannak a szentségek, de talán még az egyházkormányzásnak is ez a lényege. Köszönjük nyitottságodat, hogy olyan püspök vagy, akin lehet látni, aki mellett lehet érezni az evangélium örömét: azt, hogy az Isten szeretet.

Hiszem azt, hogy az egyházra Ferenc pápával újra tavasz köszöntött. Szerintem most nem lehet rossz püspöknek lenni! Elsősorban azért, mert az impulzusai, amelyeket ad, nagyon tiszták, az evangéliumból merítettek, aggnormatósak, azaz korszerűek. Szeretnék párat felsorolni az Evangélium gaudium apostoli buzdításból, amelyekről úgy hiszem, hogy Te mindig is így gondoltad és eszerint cselekedtél:

„Kezdeményezni, bevonódni, kísérni, gyümölcsöt hozni és ünnepelni – írja a pápa – hogy ne egy a történeteket szomorkodva elviselő, azokhoz így-úgy alkalmazkodó, hanem lendületes és virágzó egyház képe álljon előttünk!”

„Feladatunk nem az, hogy konzerv-megoldásokat kínálunk, hanem inkább az, hogy felszítuk a tüzet és a lelkesedést az emberekben, és útnak indítjuk őket!”

„Vigyázzunk arra, hogy fölösleges körök nélkül lehessen elmondani az örök, mégis a mában aktualizálandó üzenetet.”

Ami igazán megnyugtató, az, hogy a pápa hozta tavasznak van mélysége. Nem csak – mi több, elsősorban nem – szervezés, aktivitás, módszerek kérdése az egyház mindig aktuális megújulása! Ezt írja Ferenc pápa: „a keresztény lét alaphelyzete a Jézus Krisztussal való személyes találkozás, amely öröme gyűjtja a szívet, eltölti az egész életet.”

Kedves Főapát úr! Azt kívánjuk, Te, az apát, a püspök, naponta találkozz Krisztussal, ő öröme gyűjthassa a szívedet, és általa még számos éven át kiáradhasson mindannyiunkra Isten szeretete!

Ora

Ferenc pápa köszöntő levele Asztrik főapát úrnak

Tiszteletre méltó testvéremnek, Várszegi Imre Asztrik címzetes culusi püspöknek, Szent Márton pannonhalmi főapátjának.

Szent Péter székében örömmel vettem annak hírét, hogy Te, tiszteletre méltó testvérem, a lourdes-i Szűzanya ünnepén püspökké szentelésed huszonötödik évfordulóját ünnepelted, és boldogan küldöm neked jelen leveletem, hogy kifejezzem személyes örömeimet, és jelét adjam annak a testvéri közösségnek, amely a püspöki tisztségben összefűz bennünket.

Minthogy pedig jól tudom, hogy a szent szolgálat ellátásában kiemelkedő serénységgel tevékenykedsz, most, hogy ez az alkalom adódott, örömmel köszönöm meg elvégzett fáradozásaidat és úgy szeretnék beszélni veled, mint testvér a testvérral.

Isten és az emberek szolgálatának hívását érezvén ifjúként léptél be Szent Benedek Rendjébe, és teológiai tanulmányaid végeztével a papság szentségében részesültél. Számos munkakört láttál el sikerrel és elkötelezetten, mígnem boldog emlékü elődöm, II. János Pál pápa 1988-ban téged, a pannonhalmi Szent Márton főapátság perjelét, minthogy megvolt benned a szükséges tehetség, valamint az egyház ügyeiben való jártasság, címzetes culusi esztergomi segédpüspöknek nevezett ki. Három év elteltével pedig az említett főapátság ordináriusa és főapátja lettél.

A súlyos püspöki tisztségben gondosan és bölcsen törekedtél arra, hogy a rád bízott hívek Krisztust, az élet Urát és Mesterét kövessék, napról napra növekedjenek az emberi és isteni erényekben, és azt

keressék, és arra irányuljon figyelmük, ami felül van, s közben te magad is hasonlóképpen nagyban hozzájárultál az egész misztikus test javához.

Emellett pontosan ismerem felelősségteljes hitedet, jó buzgóságodat; teológiai és különösen is történelmi műveltségedet; elkötelezettségedet tisztséged iránt, és azt a munkát, amelyet magyar püspöktestvéreiddel együtt végeztél. A Püspöki Konferencián belül a Történeti Bizottság elnökeként sokat fáradoztál az egyetemi oktatókkal és politikusokkal együtt a magyar egyház történelmének feltárásán. Mindezek miatt méltán fogadd elismerésemet.

Eme évfordulón tehát fogadd, Tiszteletre méltó Testvérem, jókívánságaimat imádságommal együtt: az irgalmas Isten, aki atyai kezében tart mindannyiunkat, a Lourdes-i Szűzanya közbenjárására, téged, az isteni kegyelem, szeretet és irgalom érdemes szolgáját, irgalmasan óvjon és őrizzen meg, és örvendeztessen meg a felülről való adományok bőséges ajándékaival. Ehhez a kívánsághoz társul kölcsönös szeretetünk tanújaként apostoli áldásom, amelyet neked, tiszteletre méltó Testvérem, és rajtad keresztül a főapátság drága közösségének küldök szívből, innen Szent Péter székéből. Közben pedig kérem a ti imádságokat is értem és apostoli szolgálatomért.

Maradjatok meg mindig derűsen Krisztus szeretetében, szeretett magyar fiaim!
Kelt a Vatikánban, 2014. január 21-én, pápaságom első évében.

utuae caritatis Nostrae testi
erabilis Frater, atque per to
ti de hac beati Petri Sede ex
oreces pro Nobis et Apostolic

Christi (cfr Io 15,9), carissim

nsis Ianuarii, anno MMXIV

Labora

À la Pannonhalma

A konyhát 2010 januárjától vezetem. Jelenleg huszonkét főből áll a konyhai csapat. Az év minden napján, reggel 5.30-tól 21.00 óráig van szolgálat a konyhán. Napi háromszori étkezést biztosítunk az itt lakó diákoknak, bencéseknek és a szociális otthon lakóinak. Ez napi szinten 400 fő étkezését jelenti. A korosztály nagy eltérése végett igen nehéz mindenki szájízének megfelelni. Ezen kívül vannak a speciális igények: lisztérzékeny, vegetáriánus, diétás, tejérzékeny és egyéb személyes igények. A lehetőségeinkhez képest megpróbálunk ezeknek megfelelni. Napi szinten figyelni kell a tanári ebédlőre, a vendégebédlőre, és ha valakinek egy V.I.P. vendége van, akkor külön, a 11. terembe előkészülni.

A nyári szünet alatt sincs megállás a konyhán. Akkor jönnek az osztálytalálkozók és a látogató csoportok. Amennyiben lehetőség engedi, még a nyári befőzésekre is megpróbálunk egy kis energiát fordítani.

Külön szakmai kihívást jelentenek a különböző tradicionális rendezvények az apátság területén. Ilyen például az öregdiák találkozó, a Benedek-nap, az örökfogadalom, vagy idén augusztusban három testvér papszentelésén az ünnepi

állófogadásnak a teljes lebonyolítása (ami közel 300 főt jelent). A diákok extra kívánságait se felejtjük el: farsangi „örület”, mézeskalács sütés, Márton napi főzőcskézés, úti csomagok készítése és egyéb napi problémák rugalmas kezelése.

Idén húsvétkor mintegy 350 zárandok fog az apátságban tartózkodni és együtt ünnepelni a bencés atyákkal és testvérekkel. Ilyenkor is a speciális igények kiszolgálásával vagyunk elfoglalva.

Karácsonykor a ház lakóinak próbálunk otthoni ízeket varázsolni az ünnepi asztalra, hogy még meghittebb legyen az ünnep.

Amint Ti is látjátok, a konyhán nincs megállás. Mindig van mit csinálnunk. Amit nagyon jónak találok, hogy a diákönkormányzattal időnként leülünk, az igényeket és problémákat megbeszéljük, és ha lehet, meg is oldjuk azokat. Amit szoktam mondani, ha valaki lejön hozzám az szerintem az egész konyhának a jelszava is lehetne:

MEGOLDJUK!!!

(de ha még egyszer margarin darab lesz a plafonon...)

Marosi Zoltán konyhavezető-főszakács és CSAPATA

Labora

Plasztikkártya, kijelző, két menü

De vajon miért is fogadja az oroszlanok közt áthaladva, a kapun belépőt az az üdvözet, hogy „Kérjük, azonosítsa magát kártyájával!”? Akár a repülőtéri check-in terminálhoz is érkezhettünk volna, hogy elinduljunk egy nagyon távoli helyre. De most a beszállókártyát nem a frankfurti járatra, hanem az ízek világába kapjuk. Az ebédnél csak két csippan(t)ás választ el bennünket. Először a bejáratnál levő érintőképernyőnél, ahol leadjuk a rendelést. Majd pedig ebédidőben: prefektusaink mindenre figyelő tekintete is gyakran fürkészi a tálaló monitorát, amely csippanás után jelzi, hogy kinek-kinek milyen menüt tálalhatnak a konyhásnénik. Igazán jó gyakorlás az Alumni-kártyára.

Nagyon régi kívánsága vált valóra mind a diákságnak, mind pedig az iskolavezetésnek az idei tanév elején. Ez a kívánság pedig annak a hosszú folyamatnak a része, hogy miután a Modeszt-paszta, mint a Qpac kulináris különlegessége, lekerült az étlapról, a menzát még inkább továbbfejlesszük, és az eddiginél szélesebb kínálatot biztosítsunk. Majd a konyhafelújítás során sikerült sort keríteni egy olyan, a kornak megfelelő, felhasználóbarát rendszer kiépítésére, amivel a választható menü valósággá vált. Ennek a bevezetése korántsem bizonyult egyszerű feladatnak. Egy olyan rendszert kellett létrehozni, ami ésszerű és működőképes. Az alapja, hogy lehetőségük legyen a diákoknak arra, hogy maguk dönthessék el, hogy mit szeretnének enni, és mindezt úgy lehessen elérni, hogy a konyhának is egyszerű legyen az átállás az előző rendszerről. Kialakításra került egy digitális rendszer, ahol a diákok magukat kártyájukkal azonosítva tudnak ebédet választani két hétre előre. Majd szintén a kártyájuk segítségével tudják kérni ezt az ebédlőben. Miután a technikai háttér rendelkezésre állt, csak a konyhai egyeztetések voltak hátra. Hála Albin atya szervezésének és Zoli séf konstruktív hozzáállásának, ezek már igen gördülékenyen mentek. Munkájukat ezúton is köszönjük.

Jelenleg csak ebédnél van választási lehetőség, később azonban lehetőség lesz a nap minden étkezésénél „A” és „B” menü közül választani. Nem radikális eltérésre kell gondolni a két menü között, hanem változatosságra. Olyan változatosságra, hogy a legtöbben megtalálják a saját ízlésükhöz igazodó ebédet. Modeszt-paszta helyett A.) aranygaluska vagy B.) császármorzsa. Már lehet választani.

Dula János 12.b

Öregdiákjaink kedvéért pedig következék egy kis ízelítő:

Hétfő:	A: Raguleves, Aranygaluska B: Raguleves, Császármorzsa
Kedd:	A: Rántott leves, Burgonya főzelék – sültkolbász B: Rántott leves, Paradicsomos káposzta – sültkolbász
Szerda:	A: Karfiolleves, Sertéssült – gyümölcsmártás B: Karfiolleves, Tejszínes-gombás szelet
Csütörtök:	A: Zöldségleves, Sajtmártásos csirkecsíkok penne tésztával B: Zöldségleves, Paradicsomos tenger gyümölcsei penne tésztával
Péntek:	A: Gulyásleves, kakaós csiga B: Gulyásleves, sajtos csiga

Életünk

Ikon és ereklye – Képtisztelet Keleten és Nyugaton

A Pannonhalmi Főapátság kiállítóterme idén is új kiállítással várja a látogatókat. Az időszakos kiállítások immár hagyományosan abban a szellemben készülnek, hogy a pannonthalmi gyűjtemény anyagát úgy helyezik új megvilágításba, hogy az együtt szerepel kölcsönzött anyagokkal, és ezek együttese egy markáns kuratori gondolat mentén új összefüggésekre mutat rá. Az

idei kiállítás címe: Ikon és ereklye – Képtisztelet Keleten és Nyugaton. A képtisztelet két formáját, az ikonok tiszteletén alapuló keleti, és az ereklyék tiszteletén alapuló nyugati hagyományt mutatja be. A kiállítás további érdekessége, hogy az éles összehasonlítás mellett azzal is foglalkozik, hogy ez a két történet hogyan függ össze egymással. A kiállításra értékes, középkori anyag (ikonok, ereklyetartók és táblaképek) érkezett Melkből, Zadarból, Esztergomból, Szentendréről és Budapestről.

A fára festett kép kultusza alapvetően a keleti egyházban alakult ki, és vezetett ahhoz a teológiai kérdéshez, hogy vajon a képek, és különösen a képmások, válhatnak-e bálványokká. A nyugati egyházban a képek tiszteletével szemben az ereklyék tisztelete állt, amely a szentekkel valódi, fizikai kapcsolatban áll, megformálásukban is nagy szerepet játszott a realitás. A görög képmás, az ikon nyugati elterjedése szomorú történelmi eseményre vezethető vissza. A IV. kereszties hadjárat során (1204) a Konstantinápolyt elfoglaló és kifosztó seregek számos ikont is zsákmányoltak. Ezek nagy része átkerült a latin területekre, és a képtisztelet felerősödéséhez vezetett. A fára festett képmás médiuma ekkor vált a latin kereszténység és a nyugati művészet fontos elemévé. E folyamat kiteljesedése a hordozható és a művész önkifejezéseként

értett kép megszületése volt. Ezzel párhuzamosan a kiállítás figyelemmel kíséri az ikon továbbélését is, hiszen annak ellenére, hogy Konstantinápoly 1453-as elestével megszűnt a Bizánci Birodalom, az ikon mind a keleti, mind a nyugati kereszténységben a liturgia és az áhitat egyik legfontosabb eleme maradt.

Ikon és ereklye nem értelmezhető a hozzájuk fűződő emberi magatartás és hagyomány nélkül. A kiállítást Nagy Dénes dokumentumfilmje zárja, amelyben két kultuszhely mellett élő szerzetesi közösség életébe enged bepillantást. A két helyszín: a burgundiai Vézelay katedrális, ahol Mária Magdolna ereklyéjét őrzik, és a bukovinai Sucevita román ortodox

kolostora, amely kívülről is festett templomáról híres. A két helyszínen megjelenő kép- és ereklyetisztelet a kiállítás tárgyait műtárgyakból az élő hit és hagyomány médiumává emeli.

A kiállításnak nem csak művészettörténeti, hanem vallástörténeti jelentősége is van. Asztrik főapát úr szavai szerint aki idejön, és a kiállított tárgyak révén bensőséges kapcsolatba kerül keleti és nyugati hagyománnyal, találkozhat az egyetemes kereszténységgel, és annak örömeivel.

Életünk

Főmonostori hétvége

Főapát úr idén nagy kalandra hívta meg 11-12. osztályos diákjainkat: március 13-16 között beköltözhettek a monostorba, és csatlakozhattak a bencés közösség imádságaihoz és étkezéseihez. Részt vehettek továbbá számos programon, amelyek igyekeztek lerántani a leplet olyan rejtélyekről, mint hogy mivel foglalkoznak a bencések, amikor nem tanítanak, hogy kiből is lehet bencés, vagy hogyan is működik az a zsolozsma, amire naponta két órát áldoznak az idejükből. De vajon mit mozgatott meg a hétvége a beköltözőkben? Meséljenek erről ők maguk! A lehetőséggel 12 diák élt – egy igen jó csapat –, akiket megkértünk arra, hogy írjanak egy üzenetet a bentlakásos hétvége jövő évi résztvevőinek. Az alábbiakban ezekből a beszámolókból adunk közre egy csokorra való.

Imre testvér

Jelentkeztem. Nem hittem, hogy két és fél év után még tudnak újat mondani, de gondoltam, legfőljebb eltöltök néhány pihentető napot a monostorban. A hétvége programterve aztán igencsak meglepett, és végül előzetes elvárásaimhoz képest gyakorlatilag mindenben csalódtam – nagyon pozitívan. Első osztályú, kényelmes tetőtéri szobák (csodálatos kilátással a kerengőkre és az egész környékre), szokatlanul finom koszt, úri kiszolgálás, fegyelem és mégis vidám hangulat a barokk ebédlőben. Baráti beszélgetések a szerzetesekkel, Asztrik atya faggatása egy-egy pohár bor mellett. A tanár-diák szerepek levetkőzése, közös reggeli kávézás és esti társasjáték, rengeteg új ismeret a gyógynövénykerttől a gazdaságon át a lelkipásztorkodásig. És ott a zsolozsma, mely átszövi a napot, végtelen békét és

nyugalmat adva. Megérté. Éltre szóló volt. Köszönöm.

Mielőtt négy év kollégiumi diákélet után elhagytam volna Szent Márton hegyét, szerettem volna közelebbről is megismerni a másik világot is, melyet az épület falai rejtene. Ez a hétvége mindezt tálcán kínálta, és én éltem a lehetőséggel. Egy hétvége erejéig én is a közösség tagjának érezhettem magam. A közös imádságok, teázások, kártyázások által egy rövid időre mindannyian otthonra lelhattunk a monostor falai között.

Melyik a kakukktojás?

Barokk ebédlő – kertészet – Bencés Kiadó – szívstop – főapát úr – klauzúra – bor – gregorián – Bang! – lányok – laudes – napközi imaóra – vesperás – lelkiesség – csend.

Megfektetés: lányok

Hogy miért ez a megoldás? Mert a bentlakásos hétvégén mindegyikből kapsz bőven, őket kivéve. És nem is fognak hiányozni! Annyi jó program van, hogy észre sem veszed, hogy már vége. És hogy hogyan kapcsolódik a többi 14 dolog a főmonostori hétvégéhez? Megtudod jövőre, ha eljössz!

Fantasztikus életérzés mellett az atya mellett vacsorázni, akiről a kupát elnevezték, amiben játszom; herbateát szürcsölgetni levendulaválogatás után, vagy álomkórosan leballagni a bazilikába vigiliára. Hogy mit jelent bencésnek lenni, azt még mindig nem tudom, de az, amit ettől a három naptól kaptam, a béke, a nyugalom, a befogadás, és az áhitat volt.

Számomra ez a 3-4 nap, a monostorba való betekintés, nagy élmény volt. Nem tudtam, mire számítsak. Egyszerűen csak úgy voltam vele, hogy lesz, ami lesz, persze azért vártam, mégis mi fog velem történni. Így utólag elmondhatom, hogy hihetetlenül jól éreztem magam. A szerzetesek nagyon befogadóak voltak. Úgy éreztük, hogy egyenrangúan tekintenek ránk, és megszűnt a tanár-diák kapcsolat. A programok nagyon jók voltak, rengeteget beszélgettünk szerzetesekkel, a főapáttal. Megismertünk olyan szerzeteseket, akiket csak misén láthattunk. Megtudtuk, kinek mi a feladata a főapátság területén. Egyáltalán nem számítottam rá, hogy ilyen jól fog sikerülni. Nem volt megerőltető, és nem volt fárasztó, hogy 5.45-kor kelljen felkelni. Az elején azt hittem, kevés lesz a szabadidő, de tapasztalataim szerint ennyi pont elég volt. Köszönet a hétvégéért: Imre testvérnek, Iván testvérnek, Márk testvérnek, Márton testvérnek, és a többi szerzetesnek, akik lehetővé tették nekünk, hogy jól érezzük magunkat a hétvégén.

Hatalmas nagy élmény volt számomra ez a hétvége. Jó volt érezni a közösség nyitottságát, közvetlenségét. Bencésekkel sokszor találkozhatunk. Én is ott voltam a reggeli után a társalgóban, hallhattam a friss híreket. A beszélgetések, a közös étkezések, a teázások révén sikerült még jobban megismerni nemcsak a bencés közösséget, hanem egy-egy személyt is.

Életünk

Kedves Diáktársaim!

Itt élték egy monostor szomszédságában, az iskolájukban tanultok, és a kollégiumában laktok. Napi szinten találkoztok bencésekkel, hozzávetőlegesen azt is tudjátok, hogyan élnek, hallomásból ismeritek a napirendjüket, munkájukat. De csak kívülről látjátok, részletekben, homályosan. Ezért sok szeretettel buzdítalak titeket arra, hogy jövőre éljétek a lehetőséggel, és nyitott lélekkel vegyetek részt a bentlakásos hétvégén! Higgyétek el, egész más belülről megtapasztalni ezt az életvidám közösséget. Együtt imádkozni, étkezni velük, beszélgetni, beilleszkedni a mindennapi életükbe felejthetetlen élmény lesz számotokra. Nem prefektusok, tanárok vesznek körbe majd, hanem egy szerzetesközösség tagjai. És ti ennek egy egész hétvégére tagja lehettek.

Egyenlőnek lenni a bencésekkel, és részt venni a hétköznapijaikban. Egyszeri lehetőség! Nagy ajándék! Ez az alkalom óriási élmény. Hányszor ettől már a barokk ebédlőben? Gyere el! Megismerheted a rendet belülről, mint közösséget, és közben garantáltan jól fogod érezni magadat.

Számomra ez a hétvége sokat jelentett. Megismerkedhettem olyan bencésekkel, akik nem forognak a gimnáziumban, hanem egyébfeladatot látnak el. Gimnáziumi tanárainknak és a többi bencésnek egy másik arcát ismerhettük meg. Abszolút egyenjogúan kezelték minket, diákokat magukkal. Közösen, vegyesen ültetve étkeztünk együtt a szerzetesekkel. A szerzetesek közösségi tereibe (társalgó, ebédlő) akkor nyitottunk be, amikor akartunk, és nem néztek ránk furán, hanem megkínáltak teával és kávéval. Sok új dolgot ismerhettem meg a monostorból és a szerzetesi életből. Nagyon köszönöm ezt a lehetőséget.

Számomra ez a hétvége sokat jelentett. Megismerkedhettem olyan bencésekkel, akik nem forognak a gimnáziumban, hanem egyébfeladatot látnak el. Gimnáziumi tanárainknak és a többi bencésnek egy másik arcát ismerhettük meg. Abszolút egyenjogúan kezelték minket, diákokat magukkal. Közösen, vegyesen ültetve étkeztünk együtt a szerzetesekkel. A szerzetesek közösségi tereibe (társalgó, ebédlő) akkor nyitottunk be, amikor akartunk, és nem néztek ránk furán, hanem megkínáltak teával és kávéval. Sok új dolgot ismerhettem meg a monostorból és a szerzetesi életből. Nagyon köszönöm ezt a lehetőséget.

A kommunizmus áldozatainak emléknapja

Az iskolában február 25-én tartottuk a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapiját, amelyen Varga Ágota tényfeltáró dokumentumfilmjét, A Tartótisztet nézhette végig a diákság, amit a rendezővel való beszélgetés követett.

A film a kommunista múlt feltárásának egyik kezdeti, bátor lépéseként az egyházi megfigyelték kerültek össze egy-egy beszélgetés erejéig a tartótiszttal, akinek az ügynökök jelenteni tartoztak. Habár a film a megbánás és megbocsátás tengelye

körül akart mozogni, mégis talán nem ez volt a legnagyobb érdeme; hanem hogy az a generáció, aki nem ismerte ezt az érást és annak működését, tisztább képet kaphatott a múlttól. Az alábbiakban minden évfolyamból egy diák véleményét olvashatjuk a filmmel és a beszélgetéssel kapcsolatban.

A hetedik Bolf Márton szerint a film jó lett, és a beszélgetés sokat segített a jobb megértésben. A tartótisztet elítéli, szerinte ez egy borzasztó munka, amit még a családjával sem beszélhet meg az ember. Ő nem tudott volna olyan jámboran viselkedni, mint a megfigyelt papok. A megbocsátás nehezebb szerinte, ha az apa börtönbe kerül egy ilyen tiszt miatt, és a család koldusbotra jut úgy, hogy nem ezt érdemelné.

A nyolcadikos Tringer András érdekesnek találta a másik oldalról való megközelítést. A tisztet nem látta a megbánás jeleit, szerinte őt nem viselte meg a munkája. András úgy látja, hogy egyesek szerint az a helyes lépés, ha kiszolgáljuk a hatalmat, és ez a tiszt egy ilyen ember. Őt elítéli, bár biztos voltak olyanok is, akiket belekényszerítettek a besúgó rendszerbe, őket sajnálja.

A kilencedikes Varró Bálint bátor dolognak tartotta a tiszt múlttal való szembenézését, szerinte könnyített a lelken, bár ő személy szerint nem tudna, vagy csak nagyon nehezen megbocsátani. Ehhez a kettős élethez erős lélekkel kellett rendelkeznie, ami sok mindent kibír. Fiatalként még pap

Életünk

szeretett volna lenni, aztán a katolikusok ellensége lett. Az atyák mégis megbocsátottak neki, nem mondták el a véleményüket, nem minősítették a tiszt munkáját.

A tizedikes Török Dávid szerint érdekes volt, hogy a másik oldal résztvevője meséli el a történeteket. Tisztként jól élhetett, szerethette a rendszert, amit szolgált, nem volt lelki problémája a munkájából. Dávidnak nagyon tetszett a szembesítés, bár ha nem atyák ülnek a másik székben, nem lett volna ilyen egyszerű dolga a tisztnek, más nem bocsátott volna meg olyan könnyen. Szerinte a tiszt lelki fejlődésen ment

keresztül, a film végére elkezdte megbánni a múltját.

A tizenegyedikes Marek Vince gondolatébresztőnek találta a filmet, amely mély benyomást tett rá. A beszélgetés már kevésbé tetszett neki, szerinte a kérdések-válaszok nem fedték egymást, a rendező kevesebb dolgot mondott, mint amennyit tudott. A titkosszolgálati módszerek miatt az atyák állandó létbizonytalanságban érezhették magukat. A tizenkettedikes Kovács Márton átérzte az előző rendszer légkörét, és örült, hogy nem csak az áldozatok szóltak meg a filmben, hanem az egyik tiszt is, aki vezette a megfigyeléseket.

Azt hitte, szárazabb lesz a mű. Szerinte a tiszt is a hitről beszél, de ő a pártjában hitt. Nem volt megterhelő ezt a munkát végeznie, mert a papokban az ő hite ellenségeit látta, emiatt nem volt lelkiismeret-furdalása.

A múlttal való szembenézés segíti megérteni a jelenünket. A bűnösök dolga a bocsánatkérés, az áldozatoké a feloldozás, a miénk pedig a feltárás, amit ez a film véghez is vitt. A diákságnak fontos, hogy be legyen mutatva az a kor, amiben még nem éltek, hogy odafigyeljenek, nehogy még egyszer megismétlődessen ugyanaz.

Rácz Gergely prefektus

Szent Vince hagyománya egyre erősödik

A Pannonhalmi Borvidéken az Apátsági Pincészet munkatársainak kisebb csapata néhány esztendeje immár hagyományosan az ország legkülönbözőbb pontjairól érkező látogatókkal bővül, hogy Szent Vince napján az ültetvényekhez zárandokolva a Szent János nap megáldott St. Martinus újbórral hintse meg a bencés szőlőtőkét. 2014. január 25-én mintegy százfős csoport indult útnak a helyenként hófedte tájon és napos időben, de fagyos szélben, hogy dűlőinkben az évjárat kiváló minőségű terméséért imádkozzon.

A program kora délután a Viator Étterem és Borbár teraszán kezdődött, ahol az érkezők léleklevegítő pálinkát és friss pogácsát kaptak a túrára való felkészítés gyanánt. A Pincészet Széldomb

nevű ültetvényét célzó egyórás sétát Pottyondy Ákos vezette. Érkezés után a dűlőben a programra jelentkezők Cirill perjel atya áldását hallgathatták meg, amelyet közös zsoltárecéklés követett. Liptai Zsolt borász az újbórral hintette meg a szőlőtökéket, majd Drozdík Attila szőlész tartott érdekes bemutatót a szőlőmetszésről és a tőkék ezen időszakban esedékes gondozásáról. A kemény téli szél elleni védekezést és a testi-lelki épségben való visszatérést az indulás előtti közös forraltborozás szavatolta.

A nap vége felé a túra egészségesen kifáradt résztvevőit és kísérőit a Viator Étterem várta egy kellemes vacsorára. Az ünnep alkalmából az Apátsági Pincészet boraival összeállított és a kóstolt tételek bemutatásával kommentált ötfogásos menüt élvezhették a jelent-

kezők. Vacsora után a környéken lakók haza-, a messzebből érkezők pedig az étteremmel szomszédos apátsági vendégszállás, a Szent Jakab Ház felé vették útjukat.

Szőlővédőszentjeink sorában Vince után Szent Orbánhoz kapcsolódik következő eseményünk. Tisztelegve a szent és hagyománya előtt, a Pincészet minden évben e napon állít keresztet egy-egy szőlőültetvényén. A művelés alatt álló négy dűlő közül csak a ravazdi Packalló ültetvényről hiányzik kereszt, amelynek idei felállításához kapcsolódó gazdag ünnepi program keretében "nyitott pinceként" izgalmas látogatási, borkóstolási és kedvezményes vásárlási lehetőséggel fogad szeretettel minden kedves érdeklődőt a Pannonhalmi Apátsági Pincészet 2014. május 24-én.

Illés Tamás, marketing- és kereskedelmi vezető

Életünk

Szent Benedek atyánk ünnepe

Hagyományaink szerint ünnepi liturgiával, kiállításmegnyitóval és a Pro Pannonhalma díj átadásával ünnepeltük Szent Benedek Atyánk tavaszi ünnepét március 21-én.

Eucharisztia

Az ünnepi liturgia vezetője Böcskei László nagyvárad megyéspüspök volt. A megnyerő közvetlenséggel felénk forduló püspök homíliájában felidézte Szent Benedek spirituális útját, amely a városból a hegy alatti remetebárlangon keresztül a hegy csúcsára vezetett. Ahhoz, hogy Benedek a hegy tetején találkozzon Istennel és emberekkel, a hegy lábánál lévő barlangban előbb önmagával kellett találkoznia. Mintegy „át kellett fordítania a mobiltelefonon lévő kamerát, s nem a környezetét, hanem önmagát lefényképeznie” – mondta. Benedeknek a szembenézésben el kellett fogadnia önmagát, így vált képessé arra, hogy elfogadjon a hasonlóan idegen másik embert, és a hasonlóan idegen Istent.

Pro Pannonhalma díj

Az ünnepi szentmise végén került sor a Pro Pannonhalma díj átadására, amellyel a bencés közösség a Főmonostor célkitűzéseinek megvalósításában jelentős mértékben, huzamos ideig közreműködő személyeket ismeri el. A díjazott, Czigány Tamás Ybl-díjas győri építész több mint húsz éve dolgozik együtt a főapátsággal. Az ő munkája nyomán készült el a gimnázium diákkápolnája, az apátsági borászat és a biomassza fűtőmű épülete, a zárandokház és erdei kápolnája, az új apátsági látogatóbejárat, valamint készül az Apátsági Major látogatóközpontja és a pannonhalmi városi plébániatemplom új liturgikus tere. Az alábbiakban Asztrik főapát úr laudációjából idézünk.

Czigány Tamást köszöntjük ma. Egy építészt, egy embert és egy barátot, aki közel két évtizede munkatársunkká vált bencés közösségünk élete materiális kereteinek fejlesztésében. Még messze nem az út végén, hanem munka közben szeretnénk egy pillanatra megállni, visszatekintetni, előre nézni, hogy baráti elismerésünkkel bátorítást adjunk.

Az építészet, az építészeti alkotás sajátos műfaj, sajátosan összetett tevékenység, amely számos dichotómiát hordoz: a tudománynak és a művészetnek, az anyagnak és a szellemnek, a szerkezetnek és a formának, a funkciónak és az esztétikának kell harmóniába, egyensúlyba kerülnie benne. Az építésznek ugyanakkor szolgálnia kell. Ennek eredményessége elsősorban a megbí-

zó és a megbízott kapcsolatának minőségén múlik, ezért fontos az építész személyisége. Az építész is akkor lehet sikeres, ha feltérképezi és megismeri az építető igényeit, és ha nem is azonosul szükségszerűen vele, de megérti annak életmódját és életének kereteit alakító értékrendszerét. Egy olyan összetett struktúra esetében, mint a bencés szerzetesközösség, ez nem egyszerű feladat. Czigány Tamásnak sikerült. Neves kortárs építész, Douglas Cardinal mondotta saját művészetéről: „Építésztem olyan, mint valami lábnyom a homokban: megmutatja, milyen úton járok”. Czigány Tamással lassan két évtizede megyünk közös úton, és úgy tűnik, jó irányba kísérjük. Remélem, ő is így érzi.

Életünk

Filmworkshop

Pedagógusként felbecsülhetetlenek azok a helyzetek, amelyekben a diákok nem pusztán új ismeretekkel bővítik meglévő tudásukat, hanem a világról kialakított elképzelésükben is minőségi átalakulás következik be – és mindez nem kívülről (akár rájuk tukmálva), hanem lényegében saját tetteik által, alkotva jön létre.

A filmkészítés pont egy ilyen tevékenység. A projekthetek filmműhelyes résztvevőinek, függetlenül attól, hogy X.A és X.B osztályba járnak-e, ugyanaz a feladatuk: szűk egy hét alatt szakmai segítséggel rövidfilmeket készíteni. A végeredmények felől tekintve így nyugodt szívvel mondhatjuk, hogy most művészeti képzés folyik, bár a folyamat maga belülről átélve sokkal inkább csapatmunkának tűnik. Közösen történik az ötletek gyűjtése, megrágása majd forgatókönyvben rögzítése, de kisebb-nagyobb csapatokban zajlik le a forgatás is. Talán csak az utómunkák azok, ahol a résztvevők egy része lazíthat már egy kicsit – aki nem szeretne vágni tanulni, annak nem kell a részletekre figyelnie.

A diákok bevallása szerint az egyik legelső felismerésük, hogy egyedül nem lehet filmet forgatni: „Nem is gondoltam volna, hogy ennyi munkával jár egy ötperces film elkészítése.” Lehetséges, hogy valakinek órákon át tartania kell a puskamikrofont, a színészeknek pedig gyakran tíznél is többször el kell játszaniuk egy jelenetet. A korlátozott eszközt és időt pedig jól be kell osztani a filmprojektek között – azaz kölcsönös együttműködésre, sőt segítségre van szükség. „Kéne egy feltöltött akkumulátor, meddig forgattok?” „Segíts tartani a reflektort.” „Belógott a mikrofon a képbe, vehetjük újra előlről.” A közös cél olyanokat is egyesít, akiről tanár szemmel nézve nem is gondoltuk volna. Azaz a foglalkozások nemcsak egyéni szinten inspirálják az aktív megismerést, az önfeledt alkotást, az önkifejezést, a művészettel való éleést, hanem jelentős közösségformáló és kapcsolatteremtő szerepük is van.

A forgatás persze megbolygatja az iskola és az apátság életét, de szerencsére a fogadtatás kellően pozitív és megértő. A vezetés messzemenőig támogatja a speciális igényeket, és számtalan diák és tanár segít jelmezek vagy eszközök kölcsönadásával, statisztáskodással vagy éppen azzal, hogy rendelkezésre bocsátja szobáját. Ha ez nem lenne elég, a fiúk országosan és nemzetközileg elismert szakértők felügyelete mellett dolgoznak – a pedagógiai hangsúly nem az elméleten, hanem a kipróbálva megtapasztaláson van.

Magam is, asszisztensként tevékenykedve rendkívül élvezem a projekthetek pezsgő, termékeny hangulatát. A fiúk nemcsak kreatívnak, de saját magam első filmes próbálkozásaihoz képest magabiztosnak és szorgosnak bizonyulnak. Alkotásaik hol viccesek, hol pedig meglepően erős atmoszférát teremtenek. Nem véletlen hát, hogy az iskolai bemutatókon többször is hangos tapsvihar kíséri az elkészült kisfilmeket. Igen, ez nagyszerű volt, még ilyen!

A filmes műhely az „Újrahasznosított hagyományok” pályázat keretében valósult meg, amelynek célja, hogy új, a korhoz igazodó alternatívákat mutassunk fel a diákok számára a családi, helyi, népi és közösségi hagyományaik vizuális feldolgozására, azok tudatos használatára. Szinte már elvárás a mobiltelefonnal születő generációk számára a virtuális közösségben való jelenlét. Ennek egyik negatív hatása a hagyományok szerepének csökkenése. A program a kikerülhetetlenül egyre jobban terjedő virtuális közösségi formák közé próbálja visszacsempészni a valóságos közösségekben rejlő értékeket, a családi, helyi és népi hagyományokra építő, fotó és film alapú vizuális tudás fejlesztése révén.

A végeredmények megtekinthetőek a <http://mediawavearchivum.hu/> „Újrahasznosított hagyományok” füle alatt.

Hartváni Máttyás tanár

Rendes mester

Interjú Martin apáttal

Martin Werlen, a svájci Einsiedeln apátja tizenkét év után leköszönt apáti szolgálatáról. A Svájci Püspöki Konferencia médiafelelőse, a német nyelvterület egyik legismertebb katolikus személyisége január és március között két hónapot töltött Pannonhalmán.

Kedves Martin apát úr, két hónapos pannonhalmi tartózkodásod alatt kiderült, mennyire szereted a vasutat, még a MÁV-ot is kipróbáltad többször. Mit jelent neked az utazás?

A szerzetes otthona a monostor. Ennek ellenére az elmúlt tizenkét apáti évemben sokat voltam távol Einsiedelntől: ülések, liturgiák, megbeszélések, előadások... Ezekre a helyszínekre szinte kivétel nélkül vonattal vagy autóstoppal mentem.

A szerzetes otthona a monostor. De mi van, ha folyton vonatozik? Mindig elgondolkodtatott a svájci vasúttársaság (SBB) mottója: „otthon lenni útközben”. Lehetséges ez? Egy szerzetes utazás közben legyen otthon? Nem inkább a cellájában? Eszembe jut egy szerzetesmondás: „Az utazó szerzetes a fogadót teszi meg cellájának. Az iszákos szerzetes a celláját teszi meg fogadónak.” A vonatozásra alkalmazva mindezt: „A szerzetes az otthon maradásra tesz fogadalmat. De otthon ülvé is lehet valaki mindig magán kívül.”

A svájci vasúttársaság mottója, az „otthon lenni útközben” kifejezetten bencés. Hadd mutassam ezt meg Szent Benedek életének egyik ismert jelene-tével. Fiatalemberként remeteségbe vonult. A szomszédos monostor szerzetesei rábeszéltek, hogy a remeteségét otthagyva legyen az apátjuk. Először visszautasította őket, végül aztán beleegyezett. Persze, amitől félt, bekövetkezett: túl szigorú volt a szerzeteseknek. És mit tesz a szerzetes, ha meg akar szabadulni az apátjától? Nos, ha szerencsénk van a testvéreknek, akkor az apátjuk

naponta iszik bort. Benedek ilyen apát volt. Erre a szerzetesek megmérgezték az apát borát. Az asztali áldáskor észrevette a merényletet, és otthagya őket. Magán kívül volt, elképzelhetjük. Viszszavonult a remeteségébe. Hosszabb idő elteltével ezt írja róla az életrajz: „habitavit secum” – önmagánál lakozott, már nem magán kívül volt, otthonra lelt önmagánál. Azt hiszem, ez jelenik meg az SBB mondatában: otthon lenni útközben.

A szerzetes tehát az, aki nem mások előtt menekül, hanem otthonra lelt önmagánál, ezért útítársul szegődhet másokhoz. Az a hivatása, hogy az emberek között legyen, ne pedig meneküljön. Én így szoktam megélni a vonatútjaimat.

Szívesen használsz a modern kommunikációs eszközöket, twitterezel, könyvet írsz. Miért?

2009 novemberében egy svájci televíziós hírműsor szerkesztősége kérészt meg. Azt kérték, hogy mondjak valamit a twitterről. Minthogy 2010-től én voltam a svájci püspöki konferenciában a kommunikáció és médiumok témájának a felelőse, arra gondoltam, itt a jó lehetőség, hogy megismerjem a twittert. Ebben a kommunikációs rendszerben csak 140 karaktered van arra, hogy elmondd a mondandódat. Azaz nagyon pontosan kell fogalmaznod. Az első üzenetemet 2009. november 26-án írtam: „modern eszközökkel tanúságot tenni arról, amit Isten ezer év óta ezen a helyen nekünk ad.”

Szent Benedek olyan magatartást vár el tőlünk, amely azóta magával ragad engem, hogy 1980-ban először olvastam

a Regulát: nyitott szemmel és érzékeny füllel járunk az élet útján. Vonatozás közben is erre próbáltam figyelni, így 2010. február 15-én megszületett bennem a vonaton három „példázat”. A példázatokat az Újszövetségből ismerjük. Jézus sok hasonlatot és példabeszédet mondott. Úgy próbált átadni valamit az igazságból, hogy közben az emberek tapasztalataihoz és mindennapi világához igazodott. Minden példázat abban segít, hogy életünk felszíne mögé lássunk. Az első példázat, amelyet a twitterre küldtem, egy kolostori példázat volt: „Ha változtatsz valamin a monostorban, nem azok kezdenek elégedetlenkedni, akik addig elégedettek voltak.”

És mivel éppen farsang volt, egy ilyen is írtam: „Isten nem a maszkjaink miatt, hanem a maszkjaink ellenére szeret bennünket.” Aztán másnap – vonatút közben – megszületett az első vasúti példázat, s ettől fogva ilyeneket írtam csak. „Aki a vasúton utazik, soha sincs egyedül.” És hasonlókat: „A minibár-kocsit eltolták mellettem. Csodálkozok, hogy senki nem vesz semmit. Eszébe sem jut, hogy ő maga az oka.” És: „Éhes vagyok. A minibár-kocsit eltolták mellettem. Reménytelen. Sokan így lehetnek az egyházzal is.” Nos, ezekből a twitteres vasúti példázatokból született meg a könyvem, ami aztán hetekig bestseller volt Svájcban.

Nagyon szívesen utazom vonattal, már

Rendes mester

„Fel kell tehát állítanunk az Úr szolgálatának iskoláját. Reméljük, hogy ebben az intézményben semmi kemény vagy nehéz dolgot nem rendelünk el.” Ezt az alapmagatartást kellene megtapasztalniuk a bencés iskolák diákjainak. Ez az az tér, amelyben tanúságot teszünk az evangéliumról, nem annyira a szavainkkal, mint inkább az életünkkel.

Amikor Ferenc pápa a szerzetesrendek elöljáróival találkozott, arra bátorította őket, hogy merészkedjenek új utakra, térjenek el a szokásoktól, legyenek kreatívak. A fiatalokkal kapcsolatban meg kell találnunk egy új nyelvet, amellyel a hit dolgait is újfajta módon mondhatjuk el. A pannonhalmi gimnáziumban tanító szerzeteseknek és világi kollégáknak egyaránt prófétai

mondtam. A vonaton nem lehet előre megtervezni a találkozásokat, és ettől rendkívül izgalmas az egész. Segít, hogy normális maradjak, hogy az emberekkel együtt járjak az útjukon, még akkor is, ha sajátos feladatom van. Sőt talán ez a lehetőségem is: „Az embereket csak akkor értheted meg, ha útitársul csatlakozol hozzájuk.”

Einsiedelnben is, Pannonhalmán is működik a monostor mellett gimnázium. Te magad is a diákokthoz dolgoztál egy ideig. Mit látsz ma a bencés iskolák küldetésének?

Benedek elképesztő módon a monostort is iskolának nevezi a Regulában, és alapprogramot is ad, melynek közepontjában az ember áll, akit Isten szeret:

hívásuk van. Micsoda ajándék a fiatalok számára, ha megtapasztalják, hogy mi szeretjük őket, ha megtapasztalják, hogy tisztelettel és nagyrabecsüléssel találkozunk velük, még akkor is, ha a viselkedésükkel nem éppen szolgálnak rá. A mi iskoláink középpontjában nem a szabályoknak és szokásoknak kell állniuk, hanem az embereknek – egyediségükben és eredetiségükben. Az új vatikáni államtitkár, Pietro Parolin január 17-én a diplomáciáról nyilatkozott, s amit mondott, áll a bencés iskolára is: „A diplomáciának emberinek kell lennie. Azt gondolom, középpontjában az embernek kell állnia. Számomra ez az első és legfontosabb alapelv. Ferenc pápa arra biztat bennünket, hogy az em-

bernek ezt a központi helyét ne elvont értelemben vegyük, mint az embert, hanem minden egyes konkrét ember álljon cselekvésünk középpontjában, elsősorban a szegények, a peremre szorultak, a gyengék, akik a legsérülékenyebbek, azok, akik hangját nem halljuk.” A magyar nyelvben van egy erőteljes köszönési forma, amely azt fejezi ki röviden, amit most mondtam, és amelyet ti is gyakran használtok az iskolában is: „Isten hozott”. Azaz: „Isten ajándéka vagy nekem!”.

Két hónapot itt töltöttél Pannonhalmán. Milyennek látod közösségünk jövőjét?

Említettem, hogy a szerzetesi élet prófétai hangként jött létre az egyházban. Ebben látom Pannonhalmán jövőjét is: prófétai hang legyen az egyházban. Ferenc pápa is erre biztat bennünket. Az „Evangélii gaudium” kezdetű írásában sok olyasmit mond, amit a monostori életünkből jól ismerünk. Pannonhalmán Magyarországon és az egyházban prófétai hang lehet: a liturgiájával, az iskolájával, a különböző vállalkozásaival – mindazok számára, akik eljönnek Szent Márton hegyére. Az elmúlt hónapokban lenyűgözött az itteni bencések elkötelezettsége. A közösségben megvan a bátorság ahhoz, hogy szembenézzon a jelen kihívásaival. Örülök, hogy Isten mindig szólít fiatalokat a közösségekbe, akik meghallják és követik hívását. Az iskolában sok olyan fiatalot megismerkedtem, akik nemcsak az egyház jövője, hanem már jelene is. S hogy miért mondom mindezt? A nálatok töltött két hónapban megtapasztaltam, hogy odafigyeltek a hozzátok érkező emberre. Azt mondjátok neki: Isten hozott. Számomra ezzel azt közvetítettétek, hogy Isten annyira szeret, hogy még én is lehetek Isten ajándéka.

Nem rendkívüli tanárok

Interjú Rochlitz Kyrával

Kyra, mikor jöttél Te Pannonhalmára?

1994-ben.

Az elég régen volt...

Húsz éve, kereken.

Hogyan történt?

Úgy történt, hogy még javában a Bölcsészkarra jártunk, amikor Mátyás atya megkérdezett, mint csoporttársát, meg a Keddiek nevű közösség tagját, hogy nincs-e kedvem filozófiát tanítani Pannonhalmán. Először azt hittem, viccel, mert hát mégiscsak Pannonhalmára, én meg mégiscsak egyetemista voltam. De ő azt válaszolta, hogy nem, éppen most távozott az elődöm, és komolyan gondolkodnak, hogy kit lehetne elhívni, gondoljam át. Én azt mondtam erre, hogy szívesen megpróbálnám, szóval abban maradtunk, hogy felveti a dolgot, aztán sokáig semmi nem történt. Majd Cirill atya mint igazgató augusztus 27-én felhívott, hogy két nap múlva tanévnyitó értekezlet, és jöjjenek.

És akkor belefogtál valamibe, ami elkezdett folyamatosan növekedni.

Amikor elkezdtem itt dolgozni, óraadó voltam, de hamar csatlakozott a péntek délelőttökhöz egy szakkör, amit a fiúk igényeltek, és engem rögtön meg is ragadott a tanításnak ez a formája. Hogy közvetlenül megszólíthatóak a diákok, és teljesen máshogy nyilatkoznak meg, mint amikor egész osztály előtt kell megszólalniuk. Ehhez járult még az a körülmény, hogy alig voltam pár évvel idősebb azoknál, akiket tanítottam. Emlékszem arra, amikor egy idősebb diák elhívott beszélgetni a Boldogasszony-kápolna irányába, és elmagyarázta, hogy hol vagyok, és hogy semmi esélyem nincs, ha megpróbálok előadni, hogy én vagyok itt a tanár,

és sokkal jobban járok, ha egyszerűen önmagamot adom, amit eredetileg is szándékoztam tenni, csak még kerestem a fogást, hogyan is tudnám ezt megvalósítani. Aztán egyik szakkör jött a másik után. Ebből kialakult, hogy szettek bejárni hozzám beszélgetni diákok. Egyik ős elején váratlanul kaptam egy osztályt magyarból. Nagyon nehéz volt megoldani az ingázás mellett, ezért irodalmat hosszabb távon csak faktos csoportokban tanítottam. Az iskolai teendőim így nőttek folyamatosan: előbb két, három, majd négy naposra, és végül csatlakozott hozzájuk még a moduláris hittan.

Eléggyé előre szaladtunk már...

Igen, tényleg – előbb volt az emberismeret. Az pedig úgy került a képbe, hogy 1999-ben Anzelm testvér meghívott Verba Andreával és veled ballagás előtt álló osztályához lelkigyakorlatot tartani. Ott érzékből próbáltunk kiengetni nehéz dolgokat, előcsalogatni olyasmit, amiről fontos beszélni, de nehéz – és aztán csodával határos módon sikerült vissza is csillapítani az elszabadult érzelmeket. Utólag ránézve nem volt magától értetődő ez a siker. Megkaptuk ajándékba, de egyszerre éreztünk rá a hiányosságainkra és a meghívottságra, ami ennek a területnek a mélyebb megismerését szükségessé tette. Később a Semmelweis Egyetem lelkigondozói képzésén éltem át azt, hogy mindaz, amivel foglalkozom – irodalom, filozófia, teológia, tanítás és lelki dimenziók kísérése –, valahogy találkozik, és koherens egésszé áll össze. Akkor indítottam azokat a szakköröket, amelyek már ebbe az irányba mutattak, párhuzamosan a 7-ben bevezetett emberismeret tantárggyal.

Ez egy viszonylag új tantárgy, nem biztos, hogy minden olvasó ismeri.

Az antropológia és a pszichológia találkozási pontján lelhető, és attól függően, hogy egy-egy csoportban milyenek a diákok igényei, megy általánosabb pszichológiai, antropológiai ismeretek irányába, vagy a személyes önismeret felé. Ez utóbbit a fiúk egy része egyénileg is folytatni szeretné, és ebből rajzolódott ki később a személyes kísérés máig meglévő kerete.

A filozófiaoktatástól jutottál el a személyes kísérésig.

Közben én is változtam, és ezzel együtt tanári szerepem is átalakult. Amivel idekerültem, az néhány rendkívüli tanáregyéniség mintája volt, akikkel az egyetemen, illetve még középiskolában találkoztam. Gimnáziumban volt egy kiváló magyar tanárom. Ő mondta azt, hogy az egyetemen Török Endrét és Balassa Pétert keressem meg, igazából más nem számít. Ez persze túlzás volt, abban viszont igaza lett, hogy e két személy hatása szakmailag és személyesen is meghatározónak bizonyult. Sajnos egyikük sem él már, bennem viszont ma is élnek. Az ő nyomukban járva nagyon erős pedagógiai eszménnyel rendelkeztem azzal kapcsolatban, hogy mi a tanár a dolga, és mit szeretnék átadni tanítványaimnak. Amikor aztán jött ez a mentálhigiénés szemléletű képzés, fokozatosan áthelyeződött a figyelmem annak szépségére, hogy milyen fölfedezni a diákok saját erőforrásait, képességeit és vágyait. Persze a kettő nem teljesen ellentétes egymással, de azért van egy nagy különbség: az egyik esetben én hozom az értéket, a másikban a diáknak segíték megtalálni azt, ami benne van, hogy könnyebben el tud-

Nem rendkívüli tanárok

jon igazodni önmagában. Ennek tehát sokkal erősebb a kísérés-jellege, inkább meghallgató-elfogadó-megengedő hozzáállás, mint elváró-motiváló-átadó. Persze az is érték, valakinek megengedni, hogy az legyen, ami. Furcsa módon azt tapasztaltam, hogy az én attitűdöm változásával a fiúk egyre bátrabban és egyre nehezebb dolgokat osztanak meg velem. De van itt egy másik dolog is. A mestereim nagy hatású férfiemberrek voltak, én viszont nő vagyok, és ebben az új szerepemben egyfajta anyai vagy női jelenlétet tudok megélni. Nem mondom, hogy a másikat teljesen magam mögött hagytam, de ahogy az én érdeklődésem ebbe az irányba fordult, egy ideig a diákok is többen jöttek emberismeretre, mint filozófiára. Később ez lassan kiegyenlítődött, ahogy a különböző rétegek kezdtek harmóniába kerülni bennem.

Ezután következett a moduláris hit-tan.

Ennek kitalálásába Albin atya hívott meg. Izgalmas és kreatív módszernek tartom. És persze jó, hogy szó lehet az iskolában a világvallásokról, vagy épp az ökumenéről, ami nekem már csak személyes hivatásom miatt is szívügyem. Vagy itt van a valláspszichológia, amely összeköti a mentálhigiénés szálakat a hittantanítás kérdéseivel... Egyébként mióta Titusz atya az igazgató, úgy tűnik, hogy ha valaki valami újban motivált, és érdekli a gyerekeket, amit csinál, annak a vezetés utat nyit, és bátorítják, hogy tegye. Úgy gondolom, ez a hozzáállás igen ritka Magyarországon.

Ez a forrása az elkötelezettségnek, ezért foglalkozol ilyen sok min-dennel az iskolában?

Inkább abból forrásozik, ami a hátte-rében van. Sokan vagyunk itt Pannon-

halmán azok közül, akikkel egyetemistaként Mátyás atya körül közösséggé szerveződöttünk Budapesten. Barcza tanár úr, Csértán tanár úr és felesége, Judit tanárnő, Izer Zoltán, Verba Andrea... Ettől az ittlét nekem egészen családias. Bemegyek a tanáriba, és mintha a számomra kedves kollégák mellett családtagjaimmal is találkoznék, hiszen együtt váltunk felnőtté, együtt tanultuk a művészetet, együtt jártunk színházba, külföldre, együtt imádkoztunk és együtt éltük az életünket fiatalon. Már ezekben a korai években megérintett a bencés spiritualitás, megérintett Pannonhalma. Bizonyára összefügg ez azzal is, hogy régi hagyományokkal bíró családból származom. Mintha azt a világot, ahonnan jövök, megszólította volna egy másik, amely még inkább elmélyíti és egyúttal újra is értelmezi azt, amiben igazán otthon vagyok. Lenyűgözött a liturgia egyszerűsége, hogy pont az történik, és pont annyi, amennyi kell, és arról is szól, amiről kell. Egyszer ennek a keddi közösségnek egy tagja a húsvéti Vigilián odasúgta nekem, hogy rájöttem, miért olyan szép itt a liturgia. Miért? Mert ezer éve csinálják... És nem csak a liturgiának, hanem a gondolkodásnak is van egy olyan fajta letisztultsága, ami nélkülözhetetlen alapja keresztény életnek. Pontosan úgy, ahogy egyetemistaként Török Endrétől tanultam: az evangélium melletti elkötelezettség, a Krisztus-követés az a meghatározó alap, ami eldönti, hogyan fogunk viszonyulni aktuális egyházi vagy társadalmi-politikai kérdésekhez. Ha nincs ilyen alapunk, akkor nagyon nehéz ma bármit is átlátni, mert annyiféle indulat, szempont és látószög keveredik. Én itt találtam arra a szilárd talajra, amin azóta is állok, és amit a magaménak érzek. És itt talált meg a

belső hívás egy ökumenikus közösség alapítása felé, aminek sokáig csak az álma volt meg bennem, de még nem létezett hozzá forma az egyházban.

Hogyan jött létre ez a közösség?

A küldetésünknek három sarkköve van. Az első: az egyházszakadásokat megelőző bencés spiritualitásba gyökerezni. A második az ökumené iránti elkötelezettség, és az érte való közös imádság, vagyis a keresztények egységének vágya. A harmadik pedig a lelki kísérés – korábban már felvázolt, de a felnöttek világát is elérő – területe. Egész konkrétan a segítők segítése vált feladatunkká. Szolgálatunknak ez a tartalma. Formát pedig úgy nyert, hogy főapát úr mindvégig bátorított, és a vágyaimat

Nem rendkívüli tanárok

egyáltalán nem hívók; például az Onkológiai Intézetből fél évente nagyon nehéz körülmények és súlyos betegek között dolgozó ápolók jönnek; velük ilyenkor négy napig foglalkozunk. Célunk az egész ember megszólítása: test, lélek és szellem harmóniája.

nem lenyeste, hanem Cirill atya segítségével reális medret teremtett nekik. Püspökként lehetősége volt rá, hogy a közösséget a maga újszerű arculatával befogadja az egyházba. Ha őbenne nincs meg ez a nyitottság, akkor valószínűleg ma sem léteznénk hivatalosan. Azt javasolta, kapcsolódjunk a bencésekhez saját szabályzattal, ökumenikus oblatusközösséggént. Így kötődünk is a rendhez, de szabadon tudjuk megvalósítani azt, amit szeretnénk. A Szent Lukács dékánia 2004-ben született. Ugyanabban az évben, amikor e meghívottságban elköteleződve oblációval egybekötött örökfogadalmat tettem az Istennek szentelt életre.

Az életednek így most két gyújtópontja van.

Az egyik Pannonhalmán, a másik Bakonybélben – ketten élünk ott a dékániából, a többiek Budapesten és Kecskeméten laknak. Bakonybélbe főapát úr útmutatására költöztem, csaknem négy évvel ezelőtt. Ez a kétlakiság most egy vándor életformával jár számomra, különösen, mivel nagyjából kéthetente mennem kell Budapestre is. A béli monostor perjele Ábel atya, aki kezdettől támogatója és rektora is a dékániának. Az ő vendégházukban tudjuk fogadni a lelkigyakorlatra vagy rekreációra, egyéni kísérésre érkező személyeket. Akik részben egyházi szolgálatban állók, papok is lehetnek, de nem feltétlenül azok. Elképzelhető, hogy

Próbálunk mindig abból a dimenzióból indítani, amelyben az aktuális csoport a legbiztonságosabban mozog. Az egészségesség keresése folytán kerültem kapcsolatba a mozgásterápiával is, ami segít eligazodni a különféle szintek között, de személyes fejlődésemben is a belső integráció útjának bizonyul; sőt, az életemben kicsit háttérbe szoruló, ám nem kevésbé fontos művészeti szálhoz való termékeny visszakanyarodást is jelent.

Akkor kanyarodjunk vissza mi is egy kicsit az iskolához: van még egy viszonylag friss kezdeményezés a gimnáziumban, amelynek Te is részese vagy.

A stratégiai csoportra gondolsz? Igen, ebben az elszánt kis csapatban évek óta a gimnázium jövőjéről gondolkodunk. Titusz atya, Cirill atya, Albin atya, Konrád atya, Henrik atya, Barcza tanár úr és mi ketten vagyunk a tagjai. Most tartunk abban a fázisban, amikor már a tantestülettel közösen is dolgozunk az iskola stratégiai céljainak kibontakoztatásán és megvalósításán. Ebben a szakaszban éppen négy ilyen célt sikerült megfogalmazni: ezek a rendezett működés, a pedagógiai konszenzus, az elérhető hivatás, és mindennek alapjaként a nyílt kommunikáció.

Mindez nemcsak a távoli jövőről szól.

Igyekszünk egy olyan szemléletváltást bevezetni a mindennapokba, amely a

diákok számára is természetessé teszi majd, hogy lehet nyíltan beszélni nehéz dolgokról, és a konfliktusokat másként kezelni, mint hogy csúnyán beszélünk és belerúgunk egymásba vagy magunkba fojtjuk az indulatainkat. Tisztázni lehet helyzeteket azok között is, akiket érint, ahelyett, hogy mindig csak másoknak puffognánk sérelmeinkről... Mindezt úgy próbáljuk átadni, hogy közben mi magunk is tanuljuk még, és gyakran szembesülünk saját kudarcainkkal, határainkkal. Ezért különösen bátor vállalkozásnak tartom ezt a kezdeményezést, és abban bízom, hogy hiteles is; éppen amiatt, hogy a változást magunkon igyekszünk elkezdeni.

És itt vissza is értünk a hitelesség kérdéséhez, meg a te személyes indulásodhoz is.

Így van, és nekem az a meggyőződése, pont a középiskolai tanárom vagy az egyetemi mestereim kapcsán, hogy ami igazán hat, az a kisugárzásunk, a személyiségünk, és többnyire egyáltalán nem az, amit tartalmilag vagy tárgyyszerűen megtanítottunk. Elsősorban azt viszik magukkal a fiúk, amit emberileg adtunk át, és hihetetlen érzékenységgel vesznek le rólunk minden apró jelet vagy változást. Ezért a mi szakmánkban a saját hitelességünkért folytatott belső küzdelem talán minden másnál előrébb való. Ahogy egész életünkön át, szakadatlanul dolgozunk a magunk belső egységéért, elismerve, hogy halálunkig sosem vagyunk készen, azzal teremthetjük meg a bármi más befogadására való nyitottság esélyét a fiúkban. Persze enélkül is elmondhatunk nekik sok szépet és okosat, csak az a kérdés, hogy minek?

az interjút Csértán Károly készítette

Életünk

TALÁLKOZÁSOKban él a házasság

Pannonhalmi Területi Apátság családnappja. Győrasszonyfa, március 29. szombat, ragyogó tavaszi napsütés. Körülbelül száz felnőtt és hatvan gyerek, főapát úr, plébánosok és segítők. A főszervező: Nagy Lajos diakónus, egyházmegyei családreferens.

A gyerekek barkácsolnak, játszanak, kosaraznak, pingpongoznak, fociznak, mesét néznek. A fiatalokkal Ambrus atya beszélget.

A felnőttek Bíró László püspök atya előadását hallgatják. Házaspárok (többen karon ülő kisgyermekkel) és egyedülállók, fiatalok és idősebbek. Bíró püspök atya Ferenc pápa gondolatai alapján vezeti az előadását. Hogyan lehet az ideiglenesség kultúrájában, amelyben élünk, az állandóság kultúráját megőriznünk házasságunkban? – A bensőséges, személyes, gyengéd találkozásokban. Amikor nemcsak egymás mellett élünk, („rendben és párhuzamosan, mint a fahasábok a kamrában”), nemcsak egymásért élünk, („szép, szép ez is, de valami több kell!”), hanem egymásban élünk és egymásban gazdagodunk. Merjünk elindulni és haladni ebben a lelki-szellemi osztozásban!

Rácsodálkoztunk a családra, mint a nemzedékek együttélésére. A társadalom jövője a fiatalokban és az öregekben gyökereszik. A fiatalok testesítik meg az ígéretet, az öregek őrzik az emlékezetet. Ha bármelyik hiányzik, gyökértelenek leszünk. Merjünk, idősek és fiatalok, élni ezzel a feladattal, segíteni egymást ebben a szerepünkben!

Ferenc pápa karácsonyi interjújában arról beszél, mit jelent neki az ünnep. Bíró László püspök atya vezetésével rácsodálkoztunk arra, mennyire összekapcsolódik nála az istenkép és

a mindennapi élet.

Nincs külön ünnepi arc és ünnepi gondolatok. Az ünnep a pápa számára a találkozás: találkoznival azzal, aki keres,

vezet, őriz, meglátogat. Csendben szemlélni Jézust ebben a találkozásban... Vajon mi, a házasságban tudjuk-e csendben szemlélni a párunkat, amint meglátogat minket? Mennyire örülünk ezeknek a találkozásoknak? Tudunk-e gyengédségben és szívbeli örömben megnyílni egy ilyen találkozásnak? Bíró László püspök atya Benedek pápára is utalt. Benedek pápa úgy tekinti a hitet, mint találkozást egy eseménnyel és egy személlyel, aki életünknek új horizontot, s ezáltal meghatározott irányt ad. Ebbe a mondatba helyettesítettük be: a hitvesi szeretet nem más, mint a találkozás egy eseménnyel és egy személlyel, aki életünknek új horizontot, és ezáltal meghatározott irányt ad. Majd egy másik párhuzam: A keresztény létünk abban áll, hogy fölmegyünk az Istennel való találkozás hegyére, telítődünk az ő jelenlétével, majd leereszkedünk onnan, s az ő szeretetével szeretjük embertársainkat. – A házasságunk abban áll, hogy fölmegyünk a házastársunkkal való találkozás hegyére, telítődünk az ő jelenlétével, majd leereszkedve onnan, ezt az egymás szeretetét adjuk tovább családtagjaink, s a többi ember felé.

A családnappal nem lett volna teljes, ha nincs lehetőség a megosztásra. Házaspáronként sétálva és beszélgetve kerestük azokat a pontokat, amelyek minket megérintettek, amelyek-

ből építkezni és továbblépni szeretnénk. Aki egyedülálló vagy nem tudta házastársukkal jönni, őket Nagy Lajos diakónus hívta egy közös beszélgetésre.

A napot szentmisével zártuk. Nagyon köszönjük mindenkinek a munkáját. Jó volt együtt lenni. Látni egymás arcán az örömet. Megérezni és befogadni a szervezők és háttérzők figyelmességét és kedvességét. Találkozni egymással és házastársunkkal. Befogadni Bíró püspök atya bölcs szeretetét, hiteles lelkesítését, és sok-sok tapasztalattal és példával fűszerezett tanítását. Vigyük tovább, magunkkal, magunk, családjaink, és egész egyházmegyénk javára és örömére!

Tamás Magdolna tanárnő

Hic fuit

Aki kérdez... Patonai Attila

1986-ban érettségiztünk Lukács atya prefektussága alatt, „utolsó” IV.B osztályaként Pannonhalmán. Mik voltak meghatározó élményeid Qpacról, mi az, amit úgy érzel most is tudsz ezekből „hasznosítani”?

Azt hiszem túlzás nélkül mondhatom, hogy legfogékonyabb életkorunkban jártunk Pannonhalmára, rengeteg élménnyel, tanulsággal gazdagodtunk. Nem könnyű ezek közül kiemelni bármit is, mégis három olyan dolgot megemlítek, amely a későbbiekben sokat segített. Talán az egyik legfontosabb a szinte kompromisszumok nélküli minőségi munka megkövetelése volt. Tanáraink a maximumot adták, és azt is akarták kihozni belőlünk; megtanították, hogy a jó jegynek komoly ára van: idő és energia befektetése szükséges hozzá. Az igényességnek olyan szintjét ültették belém, amely azóta is sok mindenben segített. A másik az emberismeret. Számomra nagyon sokat jelentett, hogy sokféle karaktert ismerhettem meg a folyamatos együttlétnek köszönhetően. Végül a szabad és kritikai gondolkodás, amely számunkra – akik a rendszerváltás előtt jártunk az ország nyolc egyházi gimnáziumának egyikébe – óriási kincs volt.

Lukács atya osztályaként persze a gregorián éneket, az orgonát sem tudjuk feledni.

Egyébként számomra nagy öröm látni, hogy a ma Pannonhalmára járó diákoknak milyen sok lehetőségük van, nagyon sokféle szakkörön, foglalkozáson kóstolhatnak bele a tehetségüknek legmegfelelőbb tevékenységekbe.

Az élményeken túl elmondhatjuk, hogy egy már közel harminc éve tar-

tó erős közösség is kialakult az osztályon belül. Érettségi találkozón kívül is aktívan tartjuk a kapcsolatot egymással és ez igazán nagyszerű dolog. Így látod Te is?

Igen, a földrajzi távolságok miatt tíz-tizenketten vagyunk, akik rendszeresen családosan is összejárunk. Érdekes, hogy négyen a csapatból nem is Qpacra fejezték be a gimnáziumot, de ami a csodálatos, hogy ennek semmi jelentősége nincsen, pont úgy vagyunk együtt mintha mind a négy évet együtt töltöttük volna. Persze vannak sörözesek változó létszámmal, de az év fénypontja az, amikor feleségeink engedélyét megszerezve immár sokadik éve csak fiúk lemegyünk vitorlázni az Adriára.

Felvételi után a Semmelweis Egyetemen folytattad tanulmányaidat. Hogyan tudnál röviden bepillantást engedni az érettségi után eltelt évekbe?

A pályaválasztáskor alapvetően három dolog érdekelt: az orvostudomány, a közgazdaságtan és a jog. Az orvostudomány a győri boncolási látogatás után gyorsan gyógyszerészetté változott, a másik két pálya akkoriban nagyon átpolitizált volt, így leegyszerűsödött a választásom. A Gyógyszerész Kar elvégzése után 1991-ben rövid patikai kitérőt követően egy külföldi gyógyszergyár magyar képviselőjére kerültem. Nagyon izgalmas időszak volt, a folyamatos fejlődése. A szervezet növekedése és az azzal járó alkalmazkodási zavarok sok tanulsággal szolgáltak. A munkával párhuzamosan a Közgáz-on elvégeztem az MBA-t és ha már benne voltam a tanulásban, tizenkét évvel az érettségi után beültem a

18 évesek közé felvételizni a jogra. A harmadik év tételes jogi tanulmányaiba már nem vágtam bele, mert jött az első gyerkőcünk és azt gondoltam, hogy a család már sokkal fontosabb, mint egy harmadik diploma.

Végül is bele tudtam kóstolni mindhárom számomra érdekes témába, ráadásul munkám lehetővé teszi, hogy mindegyik eredeti érdeklődési területtel foglalkozhassak – hozzáteszem, kell is.

Egy olyan nagy cégnél, mint az EGIS, a vezérigazgatói pozíciót betölteni sokféle képességet megkíván, és jelentős felelősséggel jár. Mit tekintesz leginkább kihívásnak a munkádban? Mit tartasz a pályád legnehezebb részének?

Felsővezetői pozícióban az egyik legnehezebb és legfontosabb feladat annak eldöntése, hogy mivel foglalkozik az ember, hová teszi a prioritásokat, mire szán időt és energiát. Konkrétan a legnagyobb kihívásnak a vállalati kultúra megváltoztatását tartom, bizonyos meglevő értékeket megtartva másokat megerősítve, illetve bevezetve. Egy négyezer fős, százéves cégnél ez nagyon nem egyszerű, ugyanúgy, mint egy világos stratégia, illetve annak elérését szolgáló célok megvalósításának irányába állítani a szervezetet. Meggyőződésem, hogy az egyes vállalatok sikere nem elsősorban a stratégiák különbözőségében, hanem azok sikeres megvalósításában rejlik. Márpedig az implementációnak egy nagyvállalatnál rengeteg buktatója van, leginkább a parciális szervezeti érdekek érvényesülése az összvállalati érdekekkel szemben.

Aki válaszol... Hodász István

Ph'86

Itt pedig visszakanyarodunk a kultúrához, ez esetben az együttműködés jelentőségére, és még lehetne sorolni. Az pedig, hogy az operatív feladatok mellett mindegyre időt tudjak szánni, az a helyes prioritizálás kihívása. Feladat van bőven, sok kitartás és türelem kell hozzá.

Foglalkozással és pozícióddal járó hivatalos elfoglaltságaid, a rengeteg tárgyalás mellett mennyi időd jut családotra, szabadidőre, sportra vagy kikapcsolódásra? Hogy sikerül összehangolnod ezeket? Mivel tudsz lazítani, milyen szabadidős tevékenységben tudsz legjobban kikapcsolni?

A gyerekeim még éppen abban a korban vannak – 10 és 12 évesek –, amikor számítanak, figyelnek rám, és még irányíthatóak. Ezek nagyon értékes évek, itt dől el, hogy később is élő marad-e a gyerekekkel a kapcsolat. Ezért igyekszem minél több időt velük tölteni, ami sajnos az esetemben elég relatív, este 7 előtt ritkán érek haza és akkor még nem beszéltem az ebben a pozícióban megkerülhetetlen különböző esti rendezvényekről, vacsorákról.

A családdal való kikapcsolódáson kívül a legjobban a madárfotózás ránt ki a rohanó mindennapokból, a természet mindig nagy élményt jelent számomra.

A most épülő tornacsarnok támogatásába is igen jelentősen bekapcsolódtál, többször személyesen is itt jártál. Mi volt a vezető motivációd ebben?

Megmondom őszintén, meglepett a gimnázium melegsége, hogy az akkori gazdasági körülmények között, amikor a lakossági fogyasztás visszaesett, és a vállalatok jó részének jövedelmezősége is csökkent, vagyis szűkülő társasági adóalappal rendelkeztek, belevágtak egy olyan beruházásba, amelynek több mint 80%-át külső forrásból kellett fedezni. Abban ugyanakkor teljesen igazuk volt, hogy ha egy iskola a privát szférát meg tudja mozgatni, akkor az Pannonhalma, ahol a volt és jelenlegi diákság kiemelkedően aktív, azon túl, hogy követi iskolája eseményeit, tettere kész, amit az egy év alatti több mint ezer egyéni támogató gyönyörűen vissza is igazol. Tehát egyrészt megfogott a kezdeményezők szinte vakmerősége, másrészt borzasztóan tetszett a beruházás köré felépített reklámkampány, megérintett a diákság kreativitása, szellemi frissessége. Azt gondolom, hogy kevés olyan adományozási lehetőség van, ahol egyszerre ennyi embernek, diákok generációinak lehet örömet szerezni, ráadásul az ember az alma materét segíti.

Életünk

Farsang - 24

Jack Bauernek, a 24 című TV-sorozatban részenként mindössze egy óra, egy 24 részes évadban pedig 24 óra áll rendelkezésére ahhoz, hogy a rendőrség ügyeit nyomozóként felgöngyölítse. A sorozat célja valós időben bemutatni a cselekményeket, azaz minden egyes adásporc egy percnél felel meg a szereplők életéből.

Cím: Farsang (sorozat)

Évad: 2014

Epizódok: 1-24

Szereplők: IFA (Igazi Falusiak Alakulata), MusiX, Nyugat és a Zombik, S.O.S (Spirit of Sparta), Szakadt Kőművesek.

Értékelés: 9,5/10

1. Idővel minden egyes párt alapító dokumentuma beérkezik. Az okirat tartalmazza a nevet, a tagok névsorát és királyjelöltjüket. Legfőbb programjaik leírásával mintegy kijelölik pártjuk ideológiai csapásirányát. Megtervezik arcukat. Van közöttük hagyományőrző, van zenei, és van irodalmi irányultságú, mint ahogyan van, aki a testkultúrára, míg más a fennkölt együttműködésre helyezi a hangsúlyt.

2. Felállítjuk a Farsangi Bizottságot, amelynek feladata, hogy a kampány tisztasága és méltósága, a választás

törvényessége fölött őrködjön. Etikái bizottságként is működik, jogorvoslati lehetőségeket nyújt a kampány során esetleg felmerülő visszaélésekre.

3. A pártok képviselői mostanában gyakori vendégei a tanári szobának. Nyomtatnak, fénymásolnak, egyeztetnek. Szereplőválogatás is zajlik. Előnyös, ha a jelentkező tanár hölgy. Jó, ha tud énekelni. Nem árt, ha jó a humorérzéke.

4. Szerda 5:10. Nagyon könnyen ment az ébredés, noszogatni senkit sem kellett – jó, ha aludtak pár órát. Már előző este megkenték a kenyeret, föszeletelték a hagymát, megsütötték a palacsintákat. Most a tea fő: a konyhán; vagy, a szobában 3-4 vízforraló segítségével. Amíg páran ébresztenek és teát osztanak, a többi pártaktivista plakátol.

5. Kicsöngetnek. Mindössze 10 perc áll rendelkezésükre a hírnév megszerzéséért, és PR-ra. Zsíros kenyeret osztanak, és palacsintát. Festett arcú rockerek és rapperek, valamint az irodalomórák nagyjai kelnek útra. A vasvillás fickó jó parasztember, és nem maga az ördög. Van egy csapat, akiken pedig a rendszer edzés látszik meg.

6. Szerda 14:30. A farsangi menet elindul. A menetet a királyi insigniák vezetik. Van, aki gyalogol. Más Trabantba száll, vagy traktorra. Ez lenne a kötelező séta?

7. Dödölle van vacsorára. Az IFA megszervezte, Zoli séf pedig elkészítette. Hogy belekerül-e az étrendbe, nem tudjuk, minden a lobbain múlik. Kisfröccs nem jár – érthető okokból. Pedig a pótlójuk fennlen hirdeti (immár fordításban): Csihadj' oszt' igyá kisfröccsöt!

8. 20:00 Főműsoridő. Vajon eljönnek-e azok a tanárok, akik korábban igent mondtak? Igen, itt vannak. Ki-ki a megfelelő helyszínen: Asztrik, Teleki, osztályterem. A ma esti felhozatalban van Stand-up, MusiX-faktor, Zombi apokalipszis, fekvőmozi – reklámok nélkül.

9. Csütörtök 5:30. Még tart a lendület, de a tegnap azért hosszú volt. „Jó reggelt, ébresztő! Ugye jó a kakaó? És a

palacsinta? Ugye tudod, kire kell majd szavaznod?” Ágymelegben, pizsamában kakaót inni!

10. Az ebédről a MusiX gondoskodik: csirkemell és krumplipüré. Közben megérkeztek a csíkszeredaiak is! A MusiX zenefelismerő ötperceseket tart, az S.O.S a tornateremben teszi próbára a jelentkezők spártaiságát. Fogynak a gofri, a melegszendvicsek.

11. Spártai vacsora: (sárga) tojásrántotta gazdagon. Kell is az erő, merthogy 20:00-kor Showtime. Ismét a nagy dobásoké a terep: határokat feszegető TSZ-Show, csendes-ülős Zombi felolvasóest, Spártai harcosok klubja a tornateremben (No pain, no gain).

12. Péntek 5:30... szundi... 5:35... szundi... 5:40... Kelni kell. Jobb kézben kés, ballal a kenyeret fogod, és kened. Kakaóporod van? Hallod, beesett a teafilter a vízbe, hogyan szedjem ki? Nyúlj bele kézzel. Nyúlj bele te!” „Jó reggelt, ébresztő! Aztán jó helyre húzzátok azt az X-et!”

13. Ebéd: brokkoli-krémleves, spagetti, és csokoládé-mousse. Az utóbbi újítás, hála a Nyugat és a Zombiknak. Délután a filmet szeretőknak válik minden a javára: négy film közül is választhatnak. Emellett az IFA vezényel le vakmerően egy Parasztolimpiát.

14. 20:00 Tornaterem. A ma estén sok múlik. Nem árt, ha jó a beszélőkéd – legyél meggyőző. Zenéje mindenkinek van. Meglepi is lesz. (Nemcsak Kicsi tud rappelni.) Slam poetry-be hajló, zenei beatekkel „meghangszerezelt” rapszövegek kísérik fel a pártokat. A kérdésekre adott frappáns válaszokban ölt testet a pártok üzenete. Majd kampánycsend.

15. Szombat 6:30. Mindenki a megszokott rendben ébred – ébresztik. Ezúttal a prefektusai. A reggeli nem jön ágyba. Kakaó sincs. Van nulladik óra, van stúdió, tanítás normál menetben. A szünetek csöndesek. Az ebéd sem egy nagy vaszizdasz (Zoli, nem úgy érttem!). Vihar előtti csönd.

16. 15:00 Tornaterem, pártműsorok. Már szinte kötelező elem a rövidfilm, amelyeket a pártok már hetekkel korábban leforgattak és megvágtak. Majd színpadi performansz, rövid dialógusok. A DÖK-képviselők a kijáratnál szavazólapokat osztanak.

17. Szavazatszámolás az igazgatói tárgyalóban. Fehér füst helyett hármasszagot csöngetés jelzi: Habemus regem. A tornateremben a DÖK-képviselő kihirdeti az eredményt – a 2014-es farsangi választás győztese: az IFA-párt, a király pedig Martini Máté. Fanfár vezet fel a koronázási ceremóni-

át. Titusz atya királlyá koronázza a győztest. A király 24 órára veszi át az uralmat.

18. Vasárnap 9:00. Ébresztő, reggeli. Hoppá, ma szülői látogatás is van! A moziban A nagy Gatsby-t vetítik.

19. 11:30-kor diákmise a bazilikában. Nem kötelező az öltöny. A király és személyi kísérete, valamint a pártok képviselői a plánumon foglalnak helyet. A misében ismét felhangzik a Spirituálémise a Big Band és a kórus közreműködésével. Áldozás alatt a tihanyi citerazekar zenél és énekel. A mise végén a király hirdet.

20. Ebéd. Királyi asztal. Jelen vannak: a tizenkettedik évfolyam, valamint az iskolavezetés képviselői. Nem kell sorban állni, az ebédet felszolgálják. Akik ezt teszik: a tizenkettedikes osztályfőnökök és prefektusok. Apátsági bor kerül a poharakba.

Életünk

21. Délután újabb film a Telekiben. A tornaterem előterében Thorium-koncert. Tudnak a fiúk. Az Asztrik-teremben pedig Tánc-ház – közreműködnek a tihanyi citerazenekar, és a balatonfüredi néptáncsoport. Élet van a házban.

22. 20:00 Tornaterem. Fele Királyság-koncert. A terem berendezése zavart kelt az erőben. Csendesülésre számítanak néhányan. Nem az lett. Fergeteges hangulatot generál a zenekar. Egy komoly tábor verődik össze a színpad előtt: ők felelik a hangulatot. (Másnap a zenekar facebook-profilján a következő kommentet olvashattuk: Tegnap a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban muzsikáltunk... Rég volt ilyen jó hangulatú bulink. Köszönjük, srácok, elképesztően jó közönség voltatok!)

23. 22:00 A ház lakói esti imára gyűlnek a főlépcsőházba. A király utolsó beszédét intézi népéhez, majd visszaadja a hatalmat (és a fele királyságot is) az igazgatónak.

24. Akár 24:00 órát is írhatnék. Maholnap van. A ház végleg elcsendesedett. „Tűzoltó leszel s katona (...) Aludj el szépen, kis Balázs.” Az elmúlt napokban voltál minden: rockszár és fenegyerek, író és parasztember, lovag és újból gyerek – szabad, felhőtlen. Talán jól is esett még egyet így utoljára, érettségi előtt csak-úgy-lenni.

Ontko Henrik OSB

Lege

Anselm Grün: Akarsz szabad lenni?

Útjelző fiataloknak

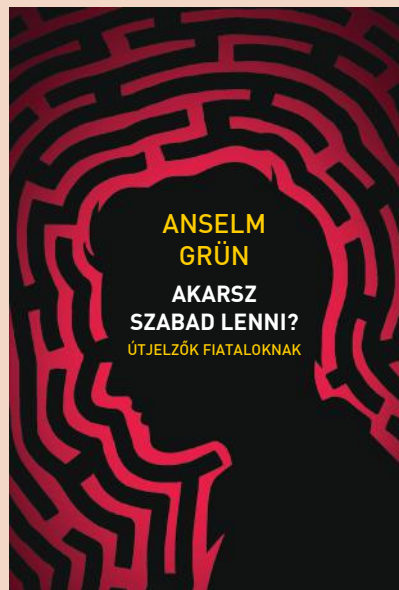
„Fogyj tíz kilót pár hét alatt, megváltozik az életed öt egyszerű szabály betartásával, gazdaggá foglak tenni, hogyan szerezz barátnőt – klikkelj” – találkozhatunk az interneten a felugró ablakok hirdetéseinek hadával nap mint nap, így nem csoda ha valaki száját húzza egy újabb öngyógyító könyv hallatán. Ez esetben azonban másról van szó. Anselm Grün bencés atya Akarsz szabad lenni? című könyve (Bencés kiadó, Pannonhalma, 2013) nem kínál azonnali, erőbefektetést nem igénylő, teljes körű, mágikus életrenovációt. Helyette annál többet. Tizenévesként válik erős késztetéssé, hogy definiáljuk önmagunk, hogy kik vagyunk, és hogy hova tartunk; valamint ebben a korban alakulnak ki egész életünket meghatározó tulajdonságaink. Kérdések és kételyek merülnek fel, ám sokszor előfordul, hogy nincs, aki választ adjon rájuk.

Anselm Grün a válaszkeresésben segít – és esetleg az eddig csak belül gyűlő kérdések megfogalmazásában is. Az együtt gondolkodásban többek közt az „én” keresés, a kapcsolatok, a bizalom kérdéskörét érinti: fontos meghatározni, hogy mi-ben különbözünk másoktól, ugyanakkor mely közösségekbe tartozunk bele; az eredményes lelki fejlődéshez elengedhetetlen a megfelelő bizalom környezetünkkel, családjunkkal,

és önmagunkkal; ezeket a kapcsolatrendszereket nagymértékben alakítják a bennünket érő sikerek és kudarcok, amelyeket a megfelelő módon kell tudni kezelni. Számos „gyakorlatot” is kínál, amelyekben a szabadban gondolkozva ad fel önismereti kérdéseket. Szó esik a szabadságról és a felelősségről, amelyek szimmetriáját talán ilyenkor a legnehezebb meghatározni. Kamaszkorban merül fel kérdésként, hogy tulajdonképpen mi is ennek az egész életnek az értelme – ha van, és ebben a rendszerben hol helyezkedik el Isten, és hol mi.

Anselm Grün nem egy biztos használati útmutatót ad az élethez, és nincs pontba szedve a teendők listája. Közvetlen hangon tanácsokat ad, nem erőltet semmit, tiszteletben tartja, hogy vannak, akik máshogy gondolkoznak, kételkednek. Néha jól esik, ha valaki válaszol a felmerülő intim és individuális kérdéseinkre – akár vallásos az ember, akár nem.

Marek Vince 11.b

Életünk

Jogszakkör Pannonhalmán

„Több, mint 80 féle szakkör és különóra közül lehet válogatni” – hangzik el a gyakori érv Pannonhalmán. Ebben a széles választékban a hagyományos szakkörök mellett néhány különlegesebb is található, ezek közé tartozik a jogszakkör.

A szakkörön 11-12-es diákok vehetnek részt, főként, akik a jogi pálya iránt érdeklődnek, de a többiek számára is nyitott, hiszen a joggal mindenki találkozik élete során. A történelmi háttértudás elengedhetetlen egyes ügyek megértéséhez, ezért nem járhatnak fiatalabbak az órákra.

A foglalkozásokon Albin atya vezetésével egy-egy konkrét esetet megvizsgálva kerülnek közelebb hozzánk az egyes jogterületek. Vagy valamilyen aktuális

üggyel foglalkozunk, vagy olyannal, amelynek a jogfejlődés szempontjából történelmi jelentősége volt. A kézzelfogható esetektől kezdve, mint a zöldségeskertjét villamos kerítéssel védő idős bácsi ügye, olyan összetett, évtizedeken keresztül elnyúló nemzetközi konfliktusokkal is találkoztunk már, mint a Bős-nagymarosi vízlépcső kérdése.

Az év során tematikusan foglalkozunk az egyes jogterületekkel: az alkotmányjoggal, büntetőjoggal, polgárjoggal, nemzetközi és EU joggal. Az egyes órákon először megismerjük az esetet és a hozzá kapcsolódó jogszabályokat, mindenki állást foglal az ügyben, vitázunk, ki hogyan járt volna el, majd megismerjük a bírósági döntést. A viták során

megtanulunk a jog nyelvén beszélni, különböző jogelveket alkalmazni, jól érvelni.

Különleges alkalmakkor vendégelőadók is tartanak szakkört. Az elmúlt években találkoztunk Sólyom Lászlóval, aki az egész iskolának tartott előadást az alkotmányosságról, Tóth Tihamérral, a Versenytanács volt elnökével, akivel a bankok kartellezéséről beszélgettünk, illetve egy francia Európai parlamenti képviselőt is meghallgattunk.

A közeli tervek között szerepel egy bírósági tárgyaláson való részvétel is, hogy a gyakorlati jogalkalmazásba is bepillantást nyerjünk.

A legfontosabb kérdésre azonban nem kapnak választ a leendő jogászhallgatók: ELTE vagy Pázmány?

Kerekes Attila 12.b

Iskolai közösségi szolgálat

Szerepbővítés és intézményi együttműködések kialakítása a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban című projekt keretében diákjaink az apátsági intézmények feladataiban vállalnak segítő szerepet. Feladatuk kisegítő jellegű, de jelentős mértékben és látványosan hozzájárul környezetünk megszépüléséhez, az emberi kapcsolataik és jellemük fejlődéséhez. Megtapasztalják az elvégzett munka utáni örömet, az önzetlen segítségből fakadó hálát és szeretet. Több terület közül választhatnak a fiúk: intézményi környezetrendezés, kerékpártároló festés, alsóbb éves diákok korrepetálása, filmnézés és kirándulás az idősothton lakóival, életinterjú készítése, közgyűjteményi feladatok ellátása a könyvtárban, közterületek állagmegóvása, környezettudatossághoz kapcsolódó programok (pl. szemétszedés). Örömmel nyugtáztuk, hogy diákjaink a vártnál is nagyobb számban jelentkeztek a feladatokra, s munkájukat a diákok lendületével és fiatalos lelkesedésével, szépen és pontosan végzik. A projektet az Európai Unió és Magyarország Kormánya 20.928.134,- forinttal támogatja.

Pálffy-Józsa Kristóf, műszaki vezető

Hajós a Qpacon

Gimnáziumunkba látogatott a Super TV2 stábja és a médiasztár, Hajós András. Közösségeket bemutató sorozatukhoz szemelték ki az iskolát. Meg is

ijedtünk eleinte, mit is jelent bulvárbá bekerülni. Nem mintha nem adnák egymásnak a kilincset a különböző csatornák. Tévé nem néző ember külsősé-

gekre alapoz, képeket keres a google-on, majd egy-két tévét néző kollégánál érdeklődik. Volt némi bizonytalanság bennünk. Civil ajánlóink instrukcióval

Életünk

láttak el: Ha „meg lehet kérni őket, hogy zsolozsmánál inkább ne arra forduljanak?” típusú kérdést tesznek fel, helyre kell tenni őket két szóban, és mikor visszaválaszolnak, akkor még egyben. De ha mi keresnénk bulvárhőst, Hajóst ajánlanák. Rendi vezetéssel egyeztetve úgy döntöttünk, „beengedjük”.

A szerkesztővel találkoztunk előzetesen, az egyházzene tetszett neki, később skype-oltunk a két kiszemelt házigazda diákkal. Remekül felmérték: Szalai Dávid (11.b) lesz a házigazda, Rácz Boldizsár (11.b) a zenésztárs. Elkezdtünk tervezgetni: Big Band-próba, Chaplin-némafilm élő zongorás kísérettel, Emil

RuleZI-sláger (Hello, Tourist) Kiss Zsolt tanár úr orgonaátiratában, könyvkötészet Bori Danival (11.b), kosarazás, esti tarokkozás-teázás, találkozás a bencés osztályfőnökkel, Konrád atyával. Élmény volt átélni kreativitásunkat.

Aztán megjött Hajós, vagy András?, tagadhatatlanul távolról, de kérdezett, érdeklődött, kíváncsi volt. Olyan volt, amilyennek mondták: nyitott, tisztelettudó, művelt, jó humorú, két méter. Rákérdezett a plafonra dobott vajra, a fürdőruhás hölgyre, nyakendőkötös tudásunkra. Beállt zongorázni és kosarazni, remekül működött

a program. Igazán komoly dolog ez az egyházzenei képzés.

Jó érzés maradt bennünk utána, akkor is, amikor kijött a film. Egy vendég látott bele életünkbe, és jól érezte magát. De még inkább: magunkat láttuk kívülről. Egész jól nézünk ki.

Barcza István igazgató-helyettes

Akikre büszkék vagyunk

Nemzeti emlékhely lett a Pannonhalmi Főapátság

A 2013. évi CCXVII. törvény értelmében 2014. január 12-én a Pannonhalmi Bencés Főapátság felkerült a nemzeti emlékhelyek listájára.

A listán jelenleg 12 olyan helyszín található, amelyek a nemzet történelmében meghatározó jelentőségűek, illetve amelyek a magyarság és az ország területén élő nemzetiségek összetartozását erősítő és identitásképző jellegüknel fogva a nemzet önképében kiemelkedő fontossággal bírnak, továbbá országos jelentőségű állami megemlékezés színhelyei lehetnek.

Asztrik főapát úr szavait idézve „a monostor a magyar kereszténység bölcsője, az első kolostori iskola a magyar házában. Ez a ház ablak és tükör Isten szeretetére, az egye-

temes emberi értékekre. Az apátság lakói ma is bencés szerzetesek, akik hagyományaikhoz hűen imádsággal és munkával akarnak szolgálni Istennek és embertársaiknak. Őrizve és gyarapítva az örökséget a jövőben is kamatoztatni akarják azt sokak, mindenki javára.”

Nemzeti emlékhellyé az Országgyűlés törvénnyel emelhet ki egyes helyszíneket. A Főapátság mellett nemzeti emlékhely többek között az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark, a budapesti Hősök tere, és a Mohácsi Nemzeti Emlékhely is.

A nemzeti emlékhelyeken egy Zsigmond Attila által tervezett sztélé kerül felállításra. A pannonthalmi sztélé ünnepélyes felavatására 2014 júliusában kerül sor.

Pottyondy Ákos gyógynövénykert-vezető

Váray Tanár Úr kitüntetése

Váray László tanár úrnak Győr Megyei Jogú Város közgyűlése elhivatott, magas színvonalú művészeti- és oktatótevékenysége, népzenei kutatómunkája, valamint a győri ütőhangszeres képzés megalapításában vállalt meghatározó jelentőségű szerepe elismeréseként „PRO URBE GYŐR” díjat adományozott! Tanár úrnak nagy örömmel gratulálunk!

Világot lát(t)unk

Kárpátaljai kaland

Iskolánk testvérosztályánál, a kárpátaljai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban tettünk látogatást Karácsonfalván, március 8-13-a között. Nyugodt szívvel állíthatom, felejthetetlen élményben volt részünk.

Útban Karácsonfalvára megtekintettük a máriapócsi és nyírbátori templomokat, s a határon való egy órás várakozás után, vacsoraiddőben értünk úti célunkhoz. A kis falu a beregszászi többségében magyar anyanyelvű járásban, a határhoz közel helyezkedik el, olyannyira, hogy mindannyiunk örömeire magyar téroró is volt az iskola egyes pontjain.

A program nagyon sűrű volt - a térség magyar emlékekben nagyon gazdag, minden napra annyi volt a látnivaló, hogy estére jó fáradtan tértünk vissza a kollégiumi szálláshelyünkre. Vendéglátóink mindenki részére egy programfüzetet állítottak össze, amelyben napi bontásban szerepeltek a látnivalók, és a főbb nevezetességek is bemutatásra kerültek.

Az első este ismerkedésről és újratálatkozásról szólt, mivel több diáknak ez volt a második utazása Kárpátaljára. Minden este nyolc órakor imádkoztunk Ukrajna békéjéért. Vasárnap reggel a Sztojka diákokkal együtt a huszti várorhoz utaztunk el. A huszti református erődtemplom megtekintése után a királyházai Nyalábvár, majd a nagyszőlősi Kankó várorom következett. A líceumba visszatérve részt vettünk a kápolna bú-

csúnnepségén, amely többünknek az első görögkatolikus istentisztelete volt. Esténként diákjaink a Sztojka diákokkal közösen fakultatív programokon vettek részt, amelyeket a vendéglátók szerveztek a kollégium területén. Hétfőn a munkácsi vároban tettünk látogatást, majd egy kis szabadidő után indultunk a Vereckei-hágóhoz. Az emlékműnél koszorúztunk, majd egy kis előadást hallgattunk meg Varju Zoltántól, a kollégium igazgatójától, aki minden nap idegenvezetőként mutatta be a nevezetességeket. A visszaúton még bementünk az Árpád-vonal egyik bunkerrendszerébe is. Hazafelé megnéztük a szolvyai emlékparkot, amit az elhurcolt és meghalt magyar és német ajkú lakosok emlékére emeltek. A több mint tízezer áldozat minden családot érintett, megdöbbentő volt látni számunkra, ahogy a vendéglátóink a márványtáblán keresik, és meg is találják halott rokonaik nevét.

Kedden reggel a diákok tanórákon vettek részt, majd a délutáni vonattal Beregszászra utaztunk, ahol a magyar színházban Az ördög három aranyhajszála című darabot néztük meg. Délután értesültünk a szomorú és felháborító hírről, hogy a Vereckei emlékművet ottjártunk után pár órával gyűlékony anyaggal leöntötték, és a koszorúkkal együtt lángra lobbantották. Aznap este több karácsonfalvi és pannonthalmi diák is megkeresett minket, hogy a másnapi program helyett menjünk, és tisztítsuk meg az emlékművet a koromtól. Másnap kiderült, hogy rendőrségi vizsgálat

folyik, ezért a programunknál maradvá elmentünk az értelmetlenül szétszakított faluba: Kis- és Nagyszelmence, melynek a kisebbik része Ukrajna, nagyobbik része Szlovákia területén fekszik. A határon átsétálás után Ungvárra buszoztunk, ahol a várat és a csodálatos skanzent tekintettük meg. Este a kollégiumban a helyi és a pannonthalmi diákok által előadott 1848-as forradalmi ünnepséget néztük végig, és a kiállítás-megnyitót, amelyet a 39-es magyar bevonulás fotóiból rendeztek. Az utolsó este és a másnap reggel is a búcsúzása volt, a karácsonfalvi lányok elérékenyűlten vettek búcsút a fiainktól. A buszban hazafelé sokáig csend honolt. A magyar oldalon még megnéztük a csarodai és a tákosi református fatornyos templomokat, majd estefelé értünk vissza Pannonthalmára. Hálás szívvel gondolunk vissza vendéglátóinkra, köszönjük az együtt töltött élménydús napokat, és jövőre sok szeretettel várjuk őket.

Nekünk itthon, Magyarországon talán egyszerűbb magyarnak lennünk. A pannonthalmi diákok az út során megértették és megéreztek, hogy egy másik országban ezért küzdeni kell. Jó volt látni rajtuk a tettekkészséget és a lelkesedést, még akkor is, ha végül nem mi tisztítottuk meg a már sokszor meggyalázott magyar emlékművet. Ez az út és az átél élmények felerősítették bennük a magyarságukat és a hazaszeretetüket. Köszönjük.

Rácz Gergely prefektus

Alumni oldal

Alumni-akciók

Lapzártakor 785 tagot számlál az Alumni. Nagy öröm ez. Február 12-én a budapesti Centrál Kávéházban az Elnökség is megalakult. Főapát úr az alábbi öregdiákokat kérte fel a tagságra:

- Torbágyi Tibor (1963A) alkalmazott matematikus
- Szentirmay István (1970B) villamosmérnök
- Kaposi András (1978B) fizikus
- Hodász István (1986B) gyógyszerész
- Deli Gergely (1998A) jogász
- Kovács Péter (2005B) pszichológus

Az elnökség tagja még:

- Várszegi Asztrik elnök,
- Hardi Titusz gimnáziumi igazgató,
- Barcza István (1987B) titkár.

Első közös akciónk a VIII. Bencés Bál volt. A vacsora után valóban állt a bál egészen kapuzárás utánig egy picivel, hajnali negyed 4-ig. Öreges rock and roll-lal indult – Multimilliomos dzsesszdobos –, majd

fiatalosan ért véget, öregeknek ki tudja mivel. 270-en voltunk, több mint 500 tombolat eladtunk, 600 ezer Ft-ot gyűjtöttünk a tornacsarnokra. Háziasszony Kovács Ági olimpiai bajnok úszónk, bencés diákhúg volt. Sokan segítettek az előkészítésben, Alföldi András, Deák Péter, Kovács Balázs, Kovács Péter, Szabó Tibor Zsombor, Szulyovszky Dávid és a dizájner lány, Czémán Zsófia. Sokan támogattak, a tornacsarnok-építő Merkbautól kaptuk a földíjat, egy hét Horvátországban. Ezúton is nagyon köszönjük mindenkinek, mindenképpen érdemes a folytatásra, akár többen is, nagyobb helyen!

Legközelebb Pannonhalmán találkozhatunk az idei Bencés öregdiák napon, május 31-én!

A tavalyi Woodstockhoz hasonlóan idén is nagyszabású és iskolatörténeti eseménnyel készülünk. Iskolánk egykori testnevelőjének emlékére egy kosárlabda-kupával búcsúzunk a tornateremtől. Utoljára akadnak meg a hosszú indítások, a hárompontosok.

TÁLOS ZOLTÁN EMLÉKKUPA

A tornára egykori kosárcsapatok jelentkezését várjuk minden korosztályból, seniortól juniorig. A-s és B-s csapatok, évfolyamok, iskolaválogatottak mérhetik össze erejüket. Természetesen szurkolókat is várunk, nemcsak játékosokat! A mérkőzéseket korosztályok szerint rendezzük. A részletes forgatókönyvet a jelentkezések függvényében állítjuk össze, amiről a gimnázium honlapján folyamatos tájékoztatást adunk. Kezdjétek el szervezkedni, összebeszélni, esetleg edzeni is! Tervek szerint a tornát kint, a kispályán keresztben kialakított két kosárpályán és bent, a tornateremben rendezzük. Hajrá, Kupa!

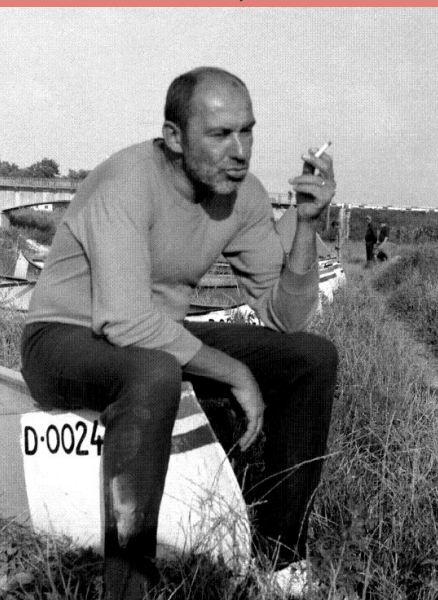
Jelentkezni a barcza@osb.hu címen lehet a résztvevők névsorával. Küldjétek egykori csapatfényképet is beszkenelve.

Jelentkezési határidő: máj. 16. péntek

Nevezési díj: 10-50 ezer Ft csapatonként, lehetőségek szerint (a bevételt betesszük a kosárba!) Aki szeretne itt aludni, Nádaí Fidél atyánál a fidel@osb.hu címen igényelhet szállást. A nap programja még függ a jelentkezők számától. Szentmise 11-kor lesz a bazilikában, ebédre és vacsorára minden jelenlévő a vendégünk! Erre a napra jelentetjük meg a Pannonhalmi Woodstockról készített DVD-nket, amelyet a helyszíne meg lehet vásárolni.

Gyertek, menjünk fel a hegyre, a Tozó-kupára!

Barcza István, igazgató-helyettes

A KOSÁR tartalma
lapzártakor:
64 480 322 Ft
KÖSZÖNJÜK!

Érettségi	Támogatók száma	Összes támogatás
1947	7	162.000
1947-48	1	1.050.000
1951	6	45.000
1952	14	486.431
1953 A	3	1.215.000
1953 B	9	102.000
1954 A	12	225.000
1954 B	3	30.000
1955 A	9	256.010
1955 B	6	71.000
1956 A	8	144.000
1956 B	10	159.000
1957 A	8	279.000
1957 B	10	119.000
1958 A	15	179.000
1958 B	8	107.000
1959 A	11	224.000
1959 B	7	92.000
1960 A	14	249.000
1960 B	7	84.000
1961 A	11	427.000
1961 B	7	215.000
1962 A	9	285.000
1962 B	10	253.000
1963 A	15	228.000
1963 B	14	185.500
1964 A	12	252.000
1964 B	5	85.000
1965 A	6	1.070.000
1965 B	14	354.000
1966 A	5	140.000
1966 B	12	189.385
1967 A	13	462.000
1967 B	14	450.000
1968 A	9	182.761
1968 B	9	440.000
1969 A	10	241.000
1969 B	10	148.919
1970 A	16	311.000
1970 B	10	240.000
1971 A	6	300.000
1971 B	9	166.536

Érettségi	Támogatók száma	Összes támogatás
1972 A	10	157.000
1972 B	11	385.000
1973 A	12	375.000
1973 B	13	252.000
1974 A	5	62.000
1974 B	12	260.000
1975 A	15	250.000
1975 B	7	130.000
1976 A	8	875.000
1976 B	9	380.000
1977 A	8	87.000
1977 B	6	155.000
1978 A	8	141.000
1978 B	17	1.290.000
1979 A	11	423.000
1979 B	5	74.000
1980 A	15	254.000
1980 B	5	65.000
1981 A	6	140.000
1981 B	12	340.000
1982 A	11	522.555
1982 B	11	183.000
1983 A	4	57.000
1983 B	6	630.000
1984 A	10	159.277
1984 B	11	775.000
1985 A	7	160.000
1985 B	9	225.000
1986 A	12	436.169
1986 B	10	3.510.000
1987 A	11	443.000
1987 B	6	212.000
1988 A	6	245.000
1988 B	12	578.000
1989 A	11	418.000
1989 B	18	819.419
1990 A	16	1.817.762
1990 B	6	450.000
1991 A	9	125.000
1991 B	5	185.000
1992 A	7	325.000
1992 B	7	325.000
1993 A	14	636.927
1993 B	6	97.500
1994 A	20	885.500
1994 B	5	100.000
1995 A	11	460.000

Érettségi	Támogatók száma	Összes támogatás
1995 B	10	425.000
1996 A	10	285.909
1996 B	10	380.000
1997 A	7	435.000
1997 B	11	592.000
1998 A	9	295.000
1998 B	9	479.047
1999 A	6	55.000
1999 B	10	309.000
2000 A	10	391.000
2000 B	9	160.000
2001 A	5	105.904
2001 B	7	127.000
2002 A	10	287.000
2002 B	4	30.000
2003 A	4	100.000
2003 B	11	174.000
2004 A	7	165.000
2004 B	13	260.000
2005 A	5	72.500
2005 B	10	315.618
2006 A	4	40.000
2006 B	12	171.500
2007 A	10	188.000
2007 B	5	68.000
2008 A	3	25.000
2008 B	5	38.000
2009 A	6	51.500
2009 B	6	80.000
2010 A	6	75.000
2010 B	9	88.000
2011 A	9	99.000
2011 B	9	265.555
2012 A	7	150.000
2012 B	11	151.400
2013 A	8	98.000
2013 B	14	182.500
VII.	4	60.000
VIII.	12	291.000
IX.A.	15	235.000
IX.B.	11	230.000
X.A.	13	676.000
X.B.	9	335.000
XI.A.	6	145.000
XI.B.	12	500.000
XII.A.	7	1.164.000
XII.B.	17	434.000

